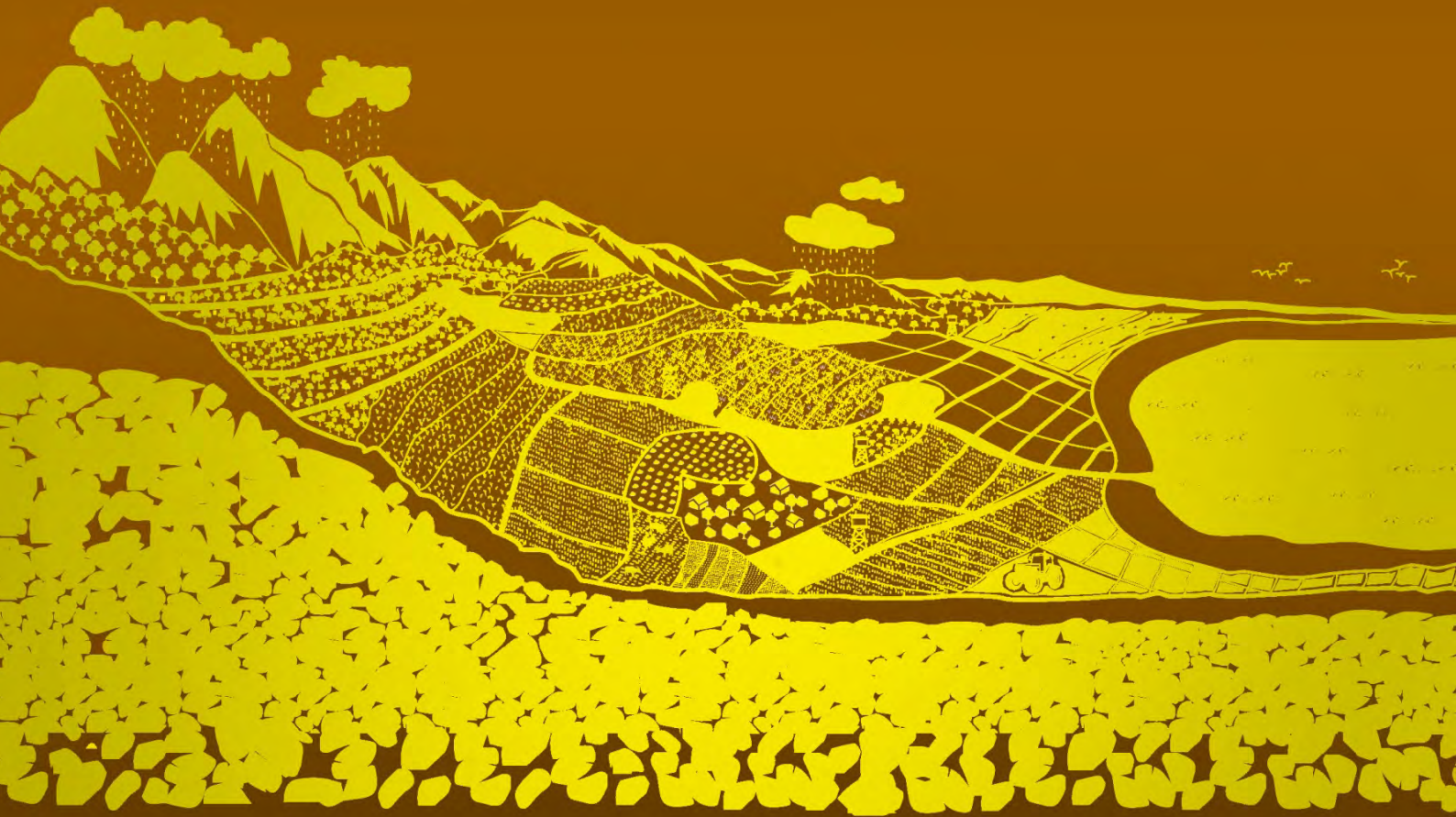

รายงานประจำปี

๒๕๖๒

Annual Report 2019

กรมพัฒนาที่ดิน
LAND DEVELOPMENT DEPARTMENT

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒

ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน

เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุข
แห่งอาณาจักรราษฎร์ตลอดไป

พระปฐมบรมราชโองการ
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
วันที่ ๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

สารบัญ

เทิดพระเกียรติ รัชกาลที่ 10	1
สารบัญ	5
ส่วนที่ 1 ข้อมูลองค์กร	7
◆ ผู้บริหาร	8
◆ โครงสร้างกรมพัฒนาที่ดิน	9
◆ ข้อมูลบุคลากร	10
ส่วนที่ 2 ผลงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	25
◆ ผลการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน	26
◆ ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน	35
ส่วนที่ 3 ผลงานโดดเด่น	43
◆ วิธีประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทย (THAI SOIL PARTNERSHIP : TSP) และลงนามปฏิญญาความร่วมมือการขับเคลื่อนสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทย	44
◆ วันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายโลก (World Day to Combat Desertification)	44
◆ มหกรรมวันดินโลก ปี 2561	45
◆ บัตรดินดี (ID Din Dee)	46
◆ การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	49
◆ การปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Zoning by Agri-Map)	53
◆ การสำรวจดินและจัดทำแผนที่ดิน มาตรฐาน 1 : 25,000	55
◆ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร	57
◆ การสาธิตขยายผลทดสอบผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว	59
◆ โครงการค่ายเยาวชน รัชพงษ์ไพร เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลักสูตร ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	62
◆ การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS	65
◆ การพัฒนาและสร้างเครือข่ายหมอดินอาสา	67

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ 3 ผลงานโดดเด่น (ต่อ)

◆ โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟ ในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ	68
◆ โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วย ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	69
◆ การพัฒนาระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพัฒนาที่ดิน	72
◆ ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรายแปลง (LDD On Farm Land Use Planning)	74
◆ การดำเนินงานด้านการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โปรแกรมและแอปพลิเคชัน	77
◆ การดำเนินการตามแผนการตรวจสอบประจำปี พ.ศ.2562	78
◆ การพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0	82
◆ โปรแกรมข้อมูลครุภัณฑ์และสิ่งปลูกสร้างของกรมพัฒนาที่ดิน	85
ส่วนที่ 4 รางวัลผลสัมฤทธิ์ของงานและการเชิดชูเกียรติ	87
◆ บุคคลและหน่วยงานดีเด่น	88
◆ รางวัลจากหน่วยงานภายนอก	91
◆ การเชิดชูเกียรติ	93
ส่วนที่ 5 ปฏิทินกิจกรรมกรมพัฒนาที่ดิน	95
◆ ปฏิทินกิจกรรมกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	96
ส่วนที่ 6 ทิศทางการดำเนินงานกรมพัฒนาที่ดิน	103
◆ แผนยุทธศาสตร์กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2560 - 2564	104
◆ การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และสร้างความปรองดอง ของกรมพัฒนาที่ดิน	106
คณะผู้จัดทำ	111

ส่วนที่ 1

ข้อมูลองค์กร

- ▲ ผู้บริหาร
- ▲ โครงสร้างกรมพัฒนาที่ดิน
- ▲ ข้อมูลบุคลากร

1 นางสาวเบญจพร ชาดรานนท์
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

2 นางสาวภัทราภรณ์ โสเจยยะ
รองอธิบดีด้านบริหาร

3 นายสถาพร ใจอารีย์
รองอธิบดีด้านวิชาการ

4 นายถวิล มั่งนุ้ย
รองอธิบดีด้านปฏิบัติการ

โครงสร้างกรมพัฒนาที่ดิน

อธิบดี

รองอธิบดีด้านบริหาร

รองอธิบดีด้านวิชาการ

รองอธิบดีด้านปฏิบัติการ

ส่วนกลาง

สำนักงาน เลขาธิการกรม	กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
	สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่
กองการเจ้าหน้าที่	สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน
กองคลัง	กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน
กองแผนงาน	สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน
ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร	กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน
	กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กลุ่ม พัฒนาระบบบริหาร	
กลุ่ม ตรวจสอบภายใน	

ส่วนภูมิภาค

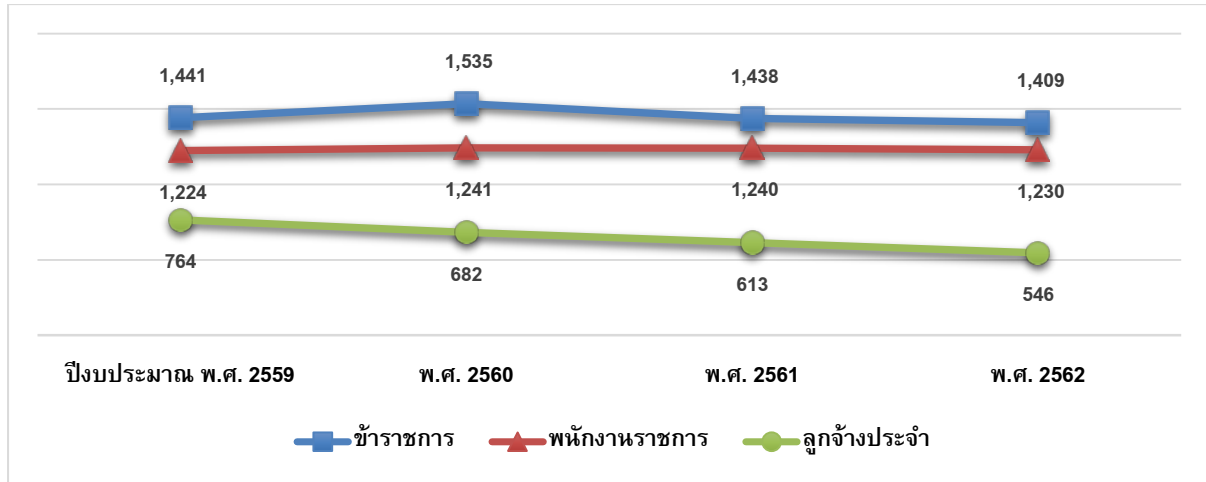
สำนักงานพัฒนาที่ดิน
เขต 1-12

สถานีพัฒนาที่ดิน
77 จังหวัด

ข้อมูลบุคลากร

ณ 30 กันยายน 2562

การเปรียบเทียบอัตรากำลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2562

รายชื่อผู้อำนวยการกอง สำนัก กลุ่ม ฝ่าย สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต (สพข.)
สถานีพัฒนาที่ดิน (สพด.) และผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มตรวจสอบภายใน http://www1.idd.go.th/FLddwebsite/WEB_AUD/index.htm 0-2579-2529

น.ส.ปภาดา พุรังษีโรจน์ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน 087-7137129

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร http://www1.idd.go.th/Lddwebsite/web_adg/index.html 0-2579-7740

น.ส.วิเศษลักษณ์ พงษ์จันทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร 087-1011587

สำนักงานเลขานุการกรม <http://ofs101.idd.go.th/Default.asp> 0-2562-0732

นายชนนาท ภูกรรณ์	เลขานุการกรม	089-9231723, 081-6434462
นายพีรวัฒน์ กุญชร	ผู้อำนวยการกลุ่มสารบรรณ	
นายบัญญัติ จันทรัตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ	
นายไพศาล ดุลยพัชร์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ดิน	
นายพจน์ วิจิตรโสภณ	ผู้อำนวยการกลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	
นายพีรฉัตร ทองมาร์ตน์	ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวกและประสานราชการ	
นายไชยวัฒน์ เวสวัชรตระกูล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน	

กองคลัง <http://fid101.idd.go.th> 0-2579-8517

นางกัญญาภักดิ์	ทองจันทร์	ผู้อำนวยการกองคลัง	061-5459535
นางชไมภรณ์	โสภณศิริราษฎร์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นางชวลีย์	เทพเสน	ผู้อำนวยการกลุ่มการเงิน	
น.ส.จาริณี	กรรขำ	ผู้อำนวยการกลุ่มงบประมาณ	
นางธนภร	ฉิมพัทธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มบัญชี	
น.ส.พรวิภา	เอนกสัมพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบใบสำคัญ	
น.ส.ดารณี	สุภาพถ้อย	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารสินทรัพย์	
-(ว่าง)-		ผู้อำนวยการกลุ่มพัสดุ	
-(ว่าง)-		ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบงานคลัง	

กองการเจ้าหน้าที่ http://www1.idd.go.th/WEB_PSD/default.html 0-2941-2142

นางปวีณา	แสงเดือน	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	081-9240091
นางนิตา	อยู่อ่อน	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.ชนิดา	พลาญจัน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบงานและอัตรากำลัง	
นายธนัท	จิ่ววิเศษ	ผู้อำนวยการกลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	
นางกิตติยา	มงคลเกตุ	ผู้อำนวยการกลุ่มทะเบียนประวัติและบำเหน็จความชอบ	
นายวิชัย	มณีวงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มสวัสดิการและเจ้าหน้าที่สัมพันธ์	
นางมาลินี	คุณะติลก จำปาทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มวินัย	
นางจิตตนันท์	ตามสมัคร	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคคล	
น.ส.กมลพร	บุญศิริ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	

กองแผนงาน <http://pld101.idd.go.th> 0-2579-0972

น.ส.พรรณพิศ	บัวงนา	ผู้อำนวยการกองแผนงาน	081-9331289
นางเพ็ญศรี	กลางทัพ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นางกริยาภรณ์	เทพหัสติน ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ	
นายปรเมศร์	ชะดี	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน	
น.ส.สุนันท์	ไวยพาลี	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล	
นายวิศิษฐ์	งามสม	ผู้อำนวยการกลุ่มงานอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย	
น.ส.ฉวีวรรณ	พัฒนพงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มโครงการพิเศษ	
น.ส.วิไลพร	น้อยบุรี	ผู้อำนวยการกลุ่มระบบงานวิจัย	
น.ส.พยัคติกา	พลสระคู	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบมาตรฐานงาน	
นางสุมลมาลย์	จงดี	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

http://www1.idd.go.th/WEB_CIT/

0-2941-2131

และการสื่อสาร

[index.html](http://www1.idd.go.th/WEB_CIT/index.html)

นางอรนาฏ	โอวาทตระกูล	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	081-7326261 081-6158725
นางสุกัญญา	กสิกรณ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.จิตติพร	วีระประสิทธิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์และวางระบบข้อมูล	
นางดวงดอม	กำเนิดทรัพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ	
น.ส.อริศรา	พึงพา	ผู้อำนวยการกลุ่มระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์	
นางวารารณ	อินทร์ทิพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มระบบภูมิสารสนเทศ	

สำนักเทคโนโลยี

<http://osm.idd.go.th/home.php>

0-2579-0934

การสำรวจและทำแผนที่

นายสมโสสถ์	ดำเนินงาม	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่	081-3283106
นางพรฤทัย	ทองศิลป์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายมณฑล	สุริยาประสิทธิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่	
ว่าที่ ร.ต.หญิงอรุณวตรีฐ์	อิมสมบัติ	ผู้อำนวยการกลุ่มจัดการและบริการแผนที่และข้อมูลทางแผนที่	
น.ส.ศิริพรรณ	ทิมทับ	ผู้อำนวยการกลุ่มจำแนกประเภทที่ดิน	
นางสุรรัตน์	อุดมบุญลักษณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจและผลิตแผนที่และภาพถ่ายที่ 1	
น.ส.สุดาวรรณ	ไวยเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจและผลิตแผนที่และภาพถ่ายที่ 2	
ว่าที่ ร.ต.อัศรศิต	นโรปกรณ์	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจและผลิตแผนที่และภาพถ่ายที่ 3	

การจัดการที่ดิน

นายสุจินต์	นิลประดับแก้ว	ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนา การจัดการที่ดิน	086-459276
นางนวรรตน์	จันทร์พิทักษ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายเชษฐจรูญ	จันทร์แปลง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการดินเค็ม	
น.ส.รติกร	ณ ลำปาง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการดินเปรี้ยว	
นายสุรินทร์	ไวยเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการดินเสื่อมโทรม	
นายอรรถนพ	พุทธโส	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อการเกษตร	
นายบวร	บัวขาว	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน	
นางอโนชา	เทพสุภรณ์กุล	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์หญ้าแฝก ในการจัดการดิน	
นายยุทธศาสตร์	อนุรक्तिพันธ์ุ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการบรรเทาภาวะโลกร้อน ทางการเกษตร	
นายทวีแสง	พูลพุด	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	
-(ว่าง)-		ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหาร จัดการเครือข่าย	

สำนักวิทยาศาสตร์

เพื่อการพัฒนาที่ดิน

น.ส.สุมิตรา	วัฒนา	ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์ เพื่อการพัฒนาที่ดิน	094-1519163
นางพัชรินทร์	ทะวงษ์ศรี	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายวิวัฒน์	สวยสม	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยเคมีดิน	
นายสุรเชษฐ์	นาราภักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยกายภาพดิน	
นางจุฑารัตน์	ยิ้มฉลวย	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยสิ่งแวดล้อมดิน	
น.ส.สุภลักษณ์	พม้นกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยแร่และจุลสัณฐานดิน	
น.ส.หทัยรัตน์	พิชัยณรงค์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ วิจัย พีช ปุ๋ย และสิ่งปรับปรุงดิน	
นายจิราวุฒิ	เวียงวงษ์งาม	ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานและพัฒนากระบวนการวิเคราะห์ดิน	
น.ส.จุฑามาศ	ไกรเพิ่ม	ผู้อำนวยการกลุ่มวิทยบริการ	

นายอุดม	วิภาสไพสิฐ	ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรม เพื่อการพัฒนาที่ดิน	092-2616187
นางพริยาพร	ศรีมงคล	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายวรัญญ	บัวขาว	ผู้อำนวยการกลุ่มวิศวกรรมและเทคโนโลยี	
นายสระศรีษฐ์	ไพชยนต์	ผู้อำนวยการกลุ่มสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม	
นายชนากร	นาเชียงใต้	ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการสำรวจออกแบบการพัฒนาที่ดิน ด้านวิศวกรรม	
นายภูวไฉย	กิตติสุวรรณกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มวางโครงการ	
นายชัยวัฒน์	จะวิเสน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ 1	
น.ส.อุดมลักษณ์	อินทรกำแหง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ 2	
นายจักรกฤษณ์	มีไย	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ 3	
นายศรวิทย์	วรรณะสาร	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ 4	
นายญาณเดช	พรมดงมัน	ผู้อำนวยการกลุ่มเครื่องกล	

นายสถิระ	อุดมศรี	ผู้อำนวยการกองสำรวจดินและวิจัย ทรัพยากรดิน	086-7924445
นางวัลจรีย์	ระมัน	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.กรรณิการ์	หอมยามเย็น	ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการสำรวจจำแนกดิน	
น.ส.รวมพร	มูลจันทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มวินิจฉัยคุณภาพและกำลังผลิตของดิน	
นายจตุรงค์	ละออพันธ์สกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจจำแนกดิน	
นางวรรณวรรณ	ละออพันธ์สกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและประยุกต์ใช้ระบบฐานข้อมูลดิน	
-(ว่าง)-		ผู้อำนวยการกลุ่มศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ทรัพยากรดิน	

กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน [http://180.180.244.229/osb/
Index.htm?mode=index](http://180.180.244.229/osb/Index.htm?mode=index)

 0-2941-1565

น.ส.ฉวีวรรณ	เหลื่องวุฒิโรจน์	ผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	084-4398399
นางอนงค์	ไต้เลิศ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.พิกุล	เกตุชาญวิทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน	
น.ส.สุมาลี	กลางสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการอินทรีย์วัตถุ	
นางจันจิรา	แสงสีเหลือง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพจุลินทรีย์จัดการมลพิษทางดินและน้ำ	
น.ส.พิมพ์ธิดา	เรืองไพศาล	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและเก็บรักษาจุลินทรีย์	

กองนโยบาย และแผนการใช้ที่ดิน <http://webapp.idd.go.th/lpd/>

 0-2579-1107

นายสมศักดิ์	สุขจันทร์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	081-3921215
นางมินตรา	ตรัยรัตนพันธ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายสมศักดิ์	แจ้เพียร	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน	
นายนันทพล	หนองหารพิทักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน	
น.ส.พิมพ์ลัย	นวลละออง	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร	
น.ส.นงนภัส	ประสิทธิ์วัฒนชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจที่ดินทางการเกษตร	
นางผกาฟ้า	ศรจรัสสุวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ	

ผู้เชี่ยวชาญส่วนกลาง

นางไพจิตร	ชัยสิทธิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจที่ดิน
นายกิตตินันท์	วรนุวัฒน์กุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางแผนการใช้ที่ดิน
นายโสฬส	แช่มลิ้ม	ผู้เชี่ยวชาญด้านบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ
นางจุพาลักษณ์	สุทธิรอด	ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจการใช้ที่ดินด้วยเทคโนโลยีระยะไกล
นายไพรัช	พงษ์วิเชียร	ผู้เชี่ยวชาญด้านปรับปรุงดินเค็ม
นายยุทธศาสตร์	อนรรักษ์พันธ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ
นายปราโมทย์	แย้มคลี	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความเสื่อมโทรมของดิน
น.ส.บรรเจิดลักษณ์	จินตฤทธิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านปรับปรุงดินเปรี้ยว
นางอรอุมา	สรรพสิทธิโยธิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและยุทธศาสตร์
นางจันทร์เพ็ญ	ลาภจิตร	ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศ
นายรัตนชาติ	ช่วยบุคดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์วิจัยดินทางเคมี
จ.ส.อ.ราชวัลย์	กันภัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจและทำแผนที่ภาพถ่าย
นายอัครยะ	พินจงสกุลดิษฐ์	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวินิจฉัยคุณภาพและกำลังผลิต ของดิน
นางนิสา	มีแสง	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการดินด้วยระบบพีช
น.ส.ชนิดา	จรัญวรพรรณ	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์วิจัยดินทางกายภาพ
นางมาลินี	คุณดิลก จำปาทอง	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
นางนวลจันทร์	ชะบา	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน
-(ว่าง)-		ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจและจำแนกดิน

ผู้เชี่ยวชาญส่วนภูมิภาค

นางมีทนา	ชัยมหาวิน	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
น.ส.นฤมล	หวะสุวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2
น.ส.เสาวนีย์	ประจันศรี	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3
นายยุทธสงค์	นามสาย	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4
นางปราณี	สีหพันธ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
นายกานต์	ไตรโสภณ	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาที่ดินบนพื้นที่สูง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6
นางสุธรา	ยินดีรส	ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6
นายศรัญญพงศ์	ชัยวัฒน์กุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7
นายเมธิน	ศิริวงศ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8
นายอาทิตย์	ศุขเกษม	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
นางกุลวดี	สุทธาวาส	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
นายพบชาย	สวัสดิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
นางอุษา	ศรีใส	ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

จังหวัดปทุมธานี

นายประเสริฐ	เทพนระไพ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1	081-9071276
นางอารีรัตน์	สีคล้าย	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายสุรชัย	สุวรรณชาติ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
-(ว่าง)-		ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายหมู่หะหมัดยะเอส	เลื้อยขอ	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
น.ส.กัญจน์รัชต์	ลชิตาวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายวัชร	สิงห์โตทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	
นายไลซันต์	ตั้งภูมิ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	
นายชวพล	อ่อนเรือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	
นางอุษา	อุตสาหกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	
นายศักดา	จันทร์แก้ว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	
นายวันชัย	วงษา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	
นายวิญญู	เสมียนรัมย์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท	
นายวิชัย	ทองขาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง	
นายพินิจ	งาเนียม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรี	
นายประชา	ตามสมัคร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี	
นายพิษณุ	ทรัพย์สุทธิ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา	
นายคำนึ่ง	แสงขำ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	
นายชัยชนะ	บัวชุม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2

<http://r02.idd.go.th>

0-3835-1409

จังหวัดชลบุรี

นายโชตินันท์	เที่ยงสายสกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2	081-8656553
-(ว่าง)-		หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.วลัญชรชนัน	เอี่ยมวรการ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายนิพนธ์	พัฒน์วงศ์สุนทร	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายฤทธิรงค์	หลอดกระโทก	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นางนฤมล	ผ่องอักษร	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
-(ว่าง)-		ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน	
นายวิรุฐ	คงเมือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี	
นายพิศุทธิ์	มิกาศ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	
น.ส.เกษร	จำปา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	
นายทง	กณะกาศัย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระยอง	
นายปรีชา	โหนแหยม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี	
นายนิรันดร	ทังสถิตย์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตราด	
นายไพบุลย์	จันทะอุทัย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

<http://r03.idd.go.th>

0-4437-1432

จังหวัดนครราชสีมา

นายศรจิตร์	ศรีณรงค์	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3	081-2669520
น.ส.ธัญญรัตน์	เอกอัคร	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายจักรพันธ์	ภาสระคู	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
น.ส.สยาม	ไชยทิพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายอุดม	ศรีกันชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
น.ส.มณฑาทิพย์	สงวนรักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายสุวัฒน์	ธาตุทะนะ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา	
นายสรรเสริญ	เจริญศิริ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์	
นายสิทธิชัย	โคตรมา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	
นางปิ่นเพชร	ดีล้อม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4

<http://r04.idd.go.th/homer04>

0-4531-1669

จังหวัดอุบลราชธานี

นายชาติชาย	ประสาระวัน	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4	086-8559674
น.ส.นุสรรา	ท้าวแก้ว	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.สุวรรณา	บุญจรงค์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายเกรียงไกร	อิมสมโภช	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายสินธิพงษ์	เพียรจุเหลียม	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
น.ส.ภาคจิรา	หนูมน	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายพนมมา	ทองบ่อ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	
นายบุญส่ง	ชื่นตา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	
นายอรรถวุฒิ	กรุงแสนเมือง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	
นายบุญถม	กุ่มพล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	
น.ส.ปณิตพร	คุณพันธ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	
นายอริวัฒน์	สิทธิภิญญาวัฒน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	
นายคมกริช	จินตามณี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

<http://r05.idd.go.th/>

0-4324-6667

จังหวัดขอนแก่น

นายก่อเกียรติ	จันทร์พึงสุข	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5	081-8617778
นางรัสมิภาวดี	ไชยสงค์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นางพรพนา	โพธินาม	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายชุมพร	ศาสตราวาทะ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายพิทักษ์พงษ์	ธีระวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นางสมพร	โจดโจน	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
น.ส.พรพีไลย์	ห่านตระกูล	ผู้อำนวยการกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	
นางนงนุช	ศรีพุ่ม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	
นายสุทธิดล	วงษ์จันทา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	
นายชูเกียรติ	คำโสภา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม	
น.ส.นุชจรี	กองพลพรหม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	
นายวิรัตน์	แสงแก้ว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	
นายกิตติ	ไชยนิมิตร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	
นายอดุลย์	ศรีสุพรรณ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู	
นายเกรียงไกร	ไชยโพธิ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6
จังหวัดเชียงใหม่

[http://r06.idd.go.th/
index2.html](http://r06.idd.go.th/index2.html)

 0-5312-1176

นายถาวร	มีชัย	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6	085-6824480
นางพัชรินทร์	ศุขอร่าม	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.จุไรพร	แก้วทิพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
น.ส.วัชรินทร์	พลราชม	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายสุรินทร์	ช่างคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นางวรางคณา	สงวนพงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นางนุชสุพร	กฤษฎาธาร	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการหลวงภาคเหนือ	
นายธีร์รัฐ	ไชยเทพ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	
นายสงวน	พรมชานา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	
นางสุพัตรา	บุร์รัตน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	
นายสุชาติ	เหรียญทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7
จังหวัดน่าน

[http://r07.idd.go.th/Web/
R07.html](http://r07.idd.go.th/Web/R07.html)

 0-54771588

นายประศาสน์	สุทธารักษ์	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7	081-9349750
น.ส.อาภิสญา	รัตนะ	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายสนธิ	อินทะชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายอรรถพันธ์	ศรีศุภโอฬาร	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
พลฯ สมัครเบญจพล	มันเหมาะ	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นายธนา	สมบัติทัฬห	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายนครินทร์	ชมภู	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน	
นายสนอง	คำสองสี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	
นายเทวินทร์	รวมสุขนิรันดร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแพร่	
นายพิทโยธร	ไวทยาวัฒน์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8
จังหวัดพิษณุโลก

<http://r08.idd.go.th/index.html>

 0-5532-1259

22

นายนิพนธ์	อุดปาง	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8	081-7844488 097-9278399
นางสถาพร	เตียวตระกูล	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายชาญ	คำใส	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายสุชาติ	ยอดกุศล	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายพิทักษ์	โพธิ์ศรี	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
น.ส.กฤษลดา	ประทุมสิริ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายเอนก	ดีพรมกุล	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	
นายสมบูรณ์	ธิจันทร์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	
นายพัฒนา	อภิญา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์	
นายวิญญู	เจ๊กชื่น	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเลย	
นายวัลลพ	พงษ์ราศรี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
จังหวัดนครสวรรค์

<http://r09.idd.go.th/Y60R09>

 0-5688-1245

นายศรีศักดิ์	ธานี	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9	081-7804603 092-2798034
น.ส.อณิศา	แสงนิศาชล	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.ชนิษฐา	พันธ์เมือง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายจตุรงค์	เพชรสุทธิ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายประดิษฐ์	วรายศกุลไชย	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
น.ส.วรรณพร	พลแสง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายฐกร	กลิ่นจำปา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	
นายวิโรจน์	บรรเจิดฤทธิ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตาก	
นายณัฐชากร	กัณฑ์กฤษฎกรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	
นายตระกูล	นามโลมา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	
นางสำราญ	แสนศิลา	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

<http://r10.idd.go.th/>

0-3232-0931

จังหวัดราชบุรี

indexhome.php

นายอนุวัชร	โพธินาม	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10	098-5525196
นางพรรติภา	น้อมนิล	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายธนชกฤต	กลินหวล	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายปฏิพล	ผลงาม	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นายถวิล	หน่อคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นางรุจิสา	บุญประสิทธิ์พร	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายอนุรักษ	บัวคลี่คล้าย	ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
นายชาคริต	อินนะระ	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการโครงการจัดการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์ (หนองพลับ – กัดหลวง)	
น.ส.กฤษณา	ทิวาตรี	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดิน ชัยพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง	
นายประสิทธิ์	สงนุ้ย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	
นายเจษฎา	สาระ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี	
นายสากล	ณ ฤทธิ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	
นายวิโรจน์	ชูช่วย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	
นายสะอาด	บุตรเล็ก	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	
นายผดุงศักดิ์	เฉลิมชาติ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม	

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

<http://r11.idd.go.th/r11/>

0-7731-1110

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นายภิญโญ	สุวรรณชนะ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11	089-5549193
นางภัทธา	เมืองแก้ว	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
น.ส.บงกชกรณ	อาณานุกการ	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นางเจตณี	บัวเผียน	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายขจร	ฤกษ์ดี	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นางแฉล้ม	พริ้มจรัส	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นายมงคล	ทองจิบ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	
น.ส.ยุพาพร	นาควิสัย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระนอง	
นายวิเชียร	พรหมทอง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพังงา	
นายจำเริญ	นาคคง	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	
นายอัมพร	พวงพาว	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	
นายประสิทธิ์	แสงภักดี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	
นายปัญญา	ใจสมุทร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	

จังหวัดสงขลา

นางจิราพรรณ	ชัชวาลชัยพรรณ	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12	081-8790392 092-2798061
นางจีรภา	เชิญอักษร	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
นายปรีชา	เจ็ยทองศรี	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน	
นายพรพรม	พรมเดชะ	ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน	
นายณัฐพร	สำราญจิตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่	
นายกิตติศักดิ์	ประชุมทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์ดิน	
นางกัญญาภัค	เกษตรสุนทร	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	
นายมงคล	นิตยบูรณ์	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี	
นายณรงค์	ทองเหล่	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
นายสุชล	แก้วเกาะสะบ้า	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตรัง	
นายวิระพจน์	เรืองมี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูล	
นายนรา	สุขไชย	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินยะลา	
นายบุญช่วย	ช่วยระดม	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	
นางสายหยุด	เพ็ชรสุข	ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง	

ส่วนที่ 2

ผลงานประจำปีงบประมาณ

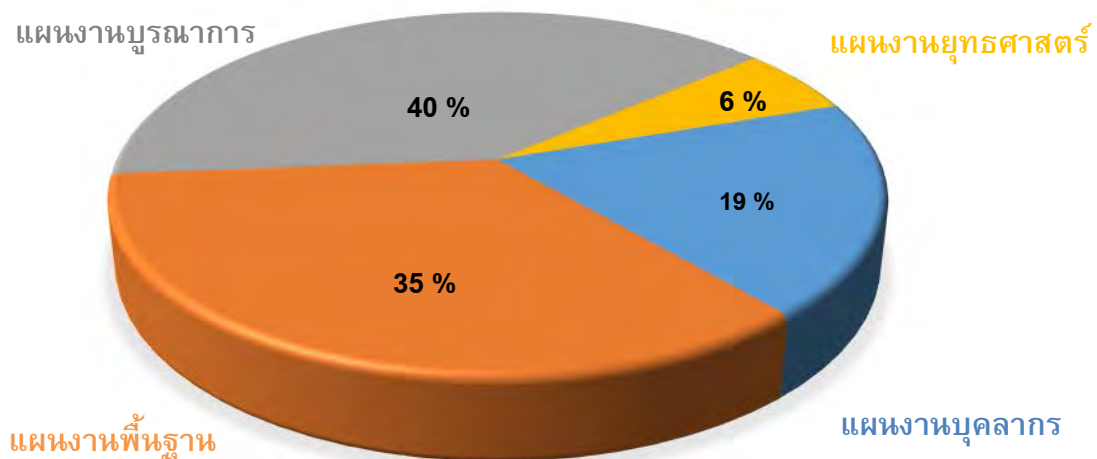
พ.ศ. 2562

- ▲ ผลการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน
- ▲ ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน

ผลการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรม การสำรวจและจำแนกดิน การกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตแผนที่และทำสำมะโนที่ดิน การให้บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับงบประมาณ รวมทั้งสิ้น **5,678,695,600 บาท** ประกอบด้วย แผนงานพื้นฐาน 1,978,876,600 บาท แผนงานยุทธศาสตร์ 349,572,900 บาท แผนงานบูรณาการ 2,258,718,000 บาท และแผนงานบุคลากรภาครัฐ 1,091,528,100 บาท มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ณ 30 กันยายน 2562 จำนวนทั้งสิ้น **5,254,661,842.66 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.53** โดยมีงบประมาณกันเหลือมีปี จำนวน **446,267,867.63 บาท** สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (ตาม พ.ร.บ.)

รายการ	วงเงิน (บาท)	คิดเป็น (ร้อยละ)
วงเงินที่ได้รับจัดสรรตาม พ.ร.บ.	5,678,695,600.00	100
งบประมาณเบิกแทน	22,234,110.29	0.39
ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ	5,232,427,732.37	92.14
งบประมาณกันเหลือมปี	238,435,967.05	4.20
งบประมาณคืนคลัง	185,597,790.29	3.27

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
รวมทั้งสิ้น				5,678,695,600	5,254,661,842.66
เงินกันเหลือมปี					238,435,967.05
แผนงานบุคลากรภาครัฐ				1,091,528,100	1,090,494,394.36
ผลผลิต รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ					
• พัฒนาศักยภาพ การผลิต ภาคเกษตร	1,091,528,100	1,111,421,600		1,091,528,100	1,090,494,394.36
แผนงานพื้นฐาน				1,978,876,600	1,899,064,617.17
ผลผลิต เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน					
• ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการพัฒนา ที่ดิน	1,650	1,650	แห่ง	15,400,000	12,631,152.06
• คลินิกเกษตร เคลื่อนที่	510,000	511,577	ราย	65,230,000	62,329,698.20
• การพัฒนา หมอดินอาสา และหมอดินน้อย	75,717	82,976	ราย	73,915,400	73,676,326.60

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานพื้นฐาน (ต่อ)					
ผลผลิต ทรพยากรที่ดินและน้ำได้รับการพัฒนา					
• ปรับปรุง คุณภาพดิน	141,367	156,907	ไร่	286,157,300	284,068,503.71
• พื้นฟูและป้องกัน การชะล้าง พังทลายของดิน	1,024,300	1,040,305.95	ไร่	778,637,600	748,997,953.59
• การพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่เฉพาะ	10,000	10,028.30	ไร่	121,243,200	105,807,554.85
• ส่งเสริมการใช้ สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมี ทางการเกษตร	1,000,000	1,000,000	ไร่	428,558,600	413,301,336.22
• สร้างนิคม การเกษตร	20	20	แห่ง	15,492,500	11,505,277.09
• การรองรับ การเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ และลดโลกร้อน	12,840	12,840	ไร่	40,835,000	38,083,992.17
ผลผลิต ฐานข้อมูลทรพยากรที่ดินได้รับการปรับปรุงและพัฒนา					
• ปรับปรุง ฐานข้อมูล ทรพยากรดิน	30,000,000	30,000,000	ไร่	131,007,000	126,837,861.53
• ปรับปรุงระบบ ข้อมูลสารสนเทศ	1	1	ระบบ	22,400,000	21,824,961.15

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานยุทธศาสตร์				2,477,795,100	2,124,888,648.22
โครงการ พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง					
• การพัฒนาพื้นที่ โครงการหลวง	11,000	11,478	ไร่	116,587,900	115,057,942.93
โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร					
• พัฒนา คุณภาพดิน ในพื้นที่จัดการ ปัญหาที่ดิน ทำกิน	4,000	14,654	ราย	20,707,000	20,087,325.37
โครงการ ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
• ส่งเสริม การดำเนินงาน อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	102,700	103,563	ไร่	212,278,000	200,680,674.72
แผนงานบูรณาการ (Agenda)				130,495,800	117,980,071.62
โครงการ ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้					
• ส่งเสริมอาชีพ ด้านการเกษตร ในจังหวัด ชายแดนภาคใต้	15,000	15,000	ไร่	19,500,000	19,437,430.16
โครงการ บริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)					
• การจัดทำ ฐานข้อมูล เพื่อรองรับ เขตเกษตร เศรษฐกิจ	5	5	ชนิด พืช	46,607,800	35,384,831.97
• พัฒนาที่ดิน เพื่อสนับสนุน การปรับเปลี่ยน การผลิต ในพื้นที่ ไม่เหมาะสม ตาม Agri-Map	90,000	63,886	ไร่	143,280,000	97,586,168.15

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานบูรณาการ (Agenda) (ต่อ)				130,495,800	117,980,071.62
โครงการ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่					
• พัฒนา คุณภาพดิน ในระบบ ส่งเสริม การเกษตร แบบแปลงใหญ่	63,250	63,250	ไร่	90,742,400	86,816,642.19
โครงการ ธนาคารสินค้าเกษตร					
• ธนาคาร ปุ๋ยอินทรีย์	77	78	แห่ง	25,718,000	25,672,780.99
โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร					
• พัฒนา เทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ในศูนย์เรียนรู้ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตสินค้า เกษตร	882	882	แห่ง	8,731,800.00	8,685,490.66
โครงการ พัฒนาเกษตรกรกรรมยั่งยืน					
• ถ่ายทอด เทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน เพื่อขับเคลื่อน กลุ่มเกษตรกร เข้าสู่ระบบ เกษตรอินทรีย์	9,500	13,114.08	ไร่	24,804,400	19,930,200.1
• สนับสนุนงาน พัฒนาที่ดิน เพื่อส่งเสริม เกษตร ทฤษฎีใหม่	158,730	179,391	ไร่	95,238,000	85,617,771.45

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานบูรณาการ (Agenda) (ต่อ)				130,495,800	117,980,071.62
โครงการ วิจัยและพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน					
• วิจัยและพัฒนา ที่ดินอย่างยั่งยืน	33	33	เรื่อง	14,383,700	11,234,395.52
โครงการ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านดิน					
• วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี ชีวภาพ ทางด้านดิน สำหรับพื้นที่ดิน มีปัญหา	46	46	เรื่อง	4,503,700	4,341,200.06
• วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยี ชีวภาพ ทางด้านดิน เพื่อความ เป็นเลิศ ทางวิชาการ	22	22	เรื่อง	822,000	821,022.38
โครงการ วิจัยพื้นฐานเพื่อสร้างและสะสมองค์ความรู้ทางการพัฒนาที่ดิน					
• วิจัยพื้นฐานเพื่อ สร้าง และสะสมองค์ ความรู้ทางด้าน การพัฒนาที่ดิน	13	13	เรื่อง	2,876,300	2,801,276.42
• วิจัยพื้นฐานเพื่อ พัฒนา เทคโนโลยี การจัดการดิน	33	33	เรื่อง	7,506,200	7,374,379.12
โครงการ วิจัยประยุกต์และต่อยอดงานวิชาการด้านพัฒนาที่ดินเพื่อแก้ปัญหาให้กับเกษตรกร					
• วิจัยประยุกต์ และต่อยอด งานวิชาการ ด้านการพัฒนา ที่ดินเพื่อ แก้ปัญหา ให้กับเกษตรกร	24	23	เรื่อง	5,256,400	4,860,601.70

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานบูรณาการ (Agenda) (ต่อ)					
โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำชุมชน					
• การก่อสร้าง แหล่งน้ำชุมชน	7		7 แห่ง	54,715,100	34,221,252.27
โครงการ ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน					
• การก่อสร้าง แหล่งน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	38,314	38,314	แห่ง	685,189,200	681,467,204.27
โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ					
• พัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อการอนุรักษ์ ดินและน้ำ	177	177	แห่ง	898,347,200	662,810,057.65
แผนงานบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area)				130,495,800	117,980,071.62
โครงการ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน					
• สนับสนุนงาน พัฒนาที่ดิน เพื่อส่งเสริม เกษตร ทฤษฎีใหม่ ในจังหวัด ภาคใต้	10,500	14,892	ไร่	6,300,000	6,105,094.61
โครงการ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค					
• พัฒนา คุณภาพดิน ในระบบ ส่งเสริม การเกษตร แบบแปลงใหญ่ ในจังหวัด ภาคใต้	7,660	7,660	ไร่	9,772,500	9,035,209.72

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area) (ต่อ)					
โครงการ พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร					
● พัฒนา คุณภาพดิน ในระบบส่งเสริม การเกษตรแบบ แปลงใหญ่ ในจังหวัด ภาคใต้ชายแดน	1,750	1,750	ไร่	1,553,000	1,538,835.42
โครงการ พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร					
● สนับสนุนงาน พัฒนาที่ดิน เพื่อส่งเสริม เกษตร ทฤษฎีใหม่ ในจังหวัด ภาคใต้ ชายแดน	4,404	4,425	ไร่	2,642,400	2,481,082.58
โครงการ เพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์					
● การพัฒนาที่ดิน พื้นที่เฉพาะ ในจังหวัด ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	4,500	4,500	ไร่	39,150,000	30,506,259.16

แผนงาน/โครงการ (กิจกรรม)	การปฏิบัติงาน		หน่วย นับ	งบประมาณ (บาท)	
	แผน	ผล		แผน	ผล
แผนงานบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area) (ต่อ)					
โครงการ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือ					
<ul style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดภาคเหนือ 	1,100	28,950	ไร่	4,000,000	3,462,946.68
โครงการ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยภาคเหนือ					
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาคุณภาพที่ดินในระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในจังหวัดภาคเหนือ 	28,950	28,950	ไร่	22,665,900	20,675,677.44
โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ					
<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่เกษตรภาคเหนือในจังหวัดภาคเหนือ 	75,000	75,193.30	ไร่	44,412,000	44,174,966.01

ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน

การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ทั่วประเทศ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน เน้นการดำเนินงานในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่สูง ถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวง และพัฒนาศักยภาพชุมชนบนพื้นที่สูง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อดินถล่ม และในพื้นที่เกษตรที่มีความวิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดิน เป็นการช่วยลดปัญหาการชะล้างหน้าดิน ตะกอนดิน ธาตุอาหารพืช และภัยพิบัติด้านดินถล่มลงได้ รวมถึงเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการทำการเกษตร จำนวน 1.12 ล้านไร่

พื้นที่สูง ที่ลุ่ม-ที่ดอน

พื้นที่เฉพาะ

พื้นที่ชายแดนใต้

พื้นที่โครงการหลวง

พื้นที่โครงการพระราชดำริ

การปรับปรุงบำรุงดิน

กรมพัฒนาที่ดิน ปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ที่มีปัญหาทางกายภาพ โดยสถานีพัฒนาที่ดิน ดำเนินการส่งเสริมการใช้ปูนมาร์ลในการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ส่งเสริมการใช้หินปูนบดในการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรดโดยส่งเสริมการใช้โดโลไมท์ และส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม จากผลการดำเนินงานส่งผลให้พื้นที่ทำการเกษตรที่มีปัญหาได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพที่เหมาะสมกับการปลูกพืชแต่ละชนิด จำนวน 618,909 ไร่

การพัฒนาแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ดำเนินการขุดสระเก็บน้ำประจำไร่นาขนาด 1,260 ไร่ ในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ เกษตรกรมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่าย 2,500 บาท/ไร่ จำนวน **38,314 ไร่** เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทาน และในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง บรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วงและเกษตรกรมีรายได้จากการใช้น้ำโดยการปลูกพืชผักและเลี้ยงปลา เสริมรายได้ในครอบครัวนอกฤดูการผลิตพืชหลักได้

แหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ดำเนินการโดยก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก ปรับปรุงพื้นที่และจัดทำระบบส่งน้ำในไร่นา และปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเป็นแหล่งผลิตของชุมชนในเขตพัฒนาที่ดิน จำนวน **177 แห่ง** เป็นการปรับสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมสำหรับทำการเกษตรโดยการขุดลอก แหล่งน้ำต้นเขินให้มีปริมาตรเก็บกักน้ำมากขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ทางการเกษตร และในช่วงฝนทิ้งช่วง ช่วยลดความเสียหายของผลผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์น้ำและรักษาความชุ่มชื้นในดิน

แหล่งน้ำชุมชน

ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนที่มีการบริหารจัดการอย่างครบวงจรสามารถป้องกันการชะล้างพังทลายของดินที่กระทบต่อสถานะแวดล้อมในพื้นที่การเกษตรและแหล่งเก็บกักน้ำ จำนวน **7 แห่ง** โดยสถานีพัฒนาที่ดินก่อสร้างแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถนำไปใช้ในเขตพื้นที่การเกษตรที่กำหนดขึ้น และวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม มีการจัดระบบการปลูกพืชได้ โดยกำหนดระยะเวลา ชนิด และพันธุ์พืชให้เหมาะสม ส่งผลให้ชุมชนมีแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ในการอุปโภคและบริโภค ตลอดจนใช้ในการทำการเกษตรได้ในฤดูแล้ง

สร้างเครือข่ายความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

กรมพัฒนาที่ดิน พัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา จำนวน **82,976** ราย โดยสถานีพัฒนาที่ดิน จัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินการใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมฯ และการใช้เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดิน อย่างง่ายให้กับหมอดินอาสา รวมถึงส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต ฝึกอบรมให้เป็นวิทยากรมืออาชีพ เป็นการเพิ่มองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายระดับภูมิภาค เพื่อให้หมอดินอาสา มีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการจัดการเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดิน ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้เกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งสนับสนุนให้จัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่ของหมอดินอาสา เพื่อเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรายอื่นและผู้สนใจมาดูงาน และเป็นกลไกขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ดิน ให้เข้าถึงเกษตรกรในระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน และโรงเรียน ซึ่งทำให้เกิดกลุ่มเครือข่ายหมอดินอาสาที่สามารถต่อยอดองค์ความรู้ด้วยตนเอง และถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้แก่เกษตรกรรายอื่น ๆ ได้ ตลอดจนเป็นกำลังหลักสำคัญในระดับพื้นที่ที่ปฏิบัติงานตามภารกิจสำคัญของกรมพัฒนาที่ดิน

พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม

กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการวิจัยด้านการจัดการ/การอนุรักษ์ดินและน้ำ และผลกระทบต่อผลผลิตพืชที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำนวน 33 เรื่อง ในด้านการสร้างต้นแบบการจัดการดินอย่างยั่งยืนโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด) และการใช้น้ำอย่างเหมาะสม รวมถึงการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดชนิดต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ มีความบริสุทธิ์ ตรงตามพันธุ์ เปอร์เซ็นต์การงอก ความชื้นได้มาตรฐาน ที่จะช่วยส่งผลให้พืชหลักมีการเจริญเติบโตและผลผลิตสูงขึ้น ตลอดจนสร้างต้นแบบการจัดการดินในระบบเกษตรอินทรีย์ เช่น การจัดการดินในการทำเกษตรอินทรีย์ ให้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด

กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านดินเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการศึกษาวจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน ดำเนินการใน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านดินสำหรับพื้นที่ดินมีปัญหา และกิจกรรมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านดินเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ จำนวน 22 เรื่อง โดยการศึกษาความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในดินและประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่เกษตรอินทรีย์ และการใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช และวิจัยพัฒนาแบคทีเรียสังเคราะห์แสงเพื่อเพิ่มธาตุอาหาร ส่งเสริมการเจริญเติบโต ควบคุมวัชพืช และเพิ่มผลผลิตพืช

กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางด้านดินสำหรับพื้นที่ดินปัญหา

กรมพัฒนาที่ดิน โดยดำเนินการใน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการดิน และกิจกรรมวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้างและสะสมองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาที่ดิน จำนวน 46 เรื่อง ดำเนินงานที่ศึกษาวิจัยสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลผลิตของสินค้าเกษตร ลดต้นทุนการผลิต และศึกษาวิจัยการนำเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ในเชิงพื้นที่ สามารถถ่ายทอดสู่เกษตรกร ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อเหตุการณ์ สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาที่ดินในพื้นที่การเกษตร โดยดำเนินงานโครงการวิจัยพื้นฐานในสาขาอนุรักษ์ดินและน้ำ สาขาปรับปรุงบำรุงดิน สาขาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน สาขาสำรวจวิเคราะห์ วางแผนการใช้ที่ดิน และเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมทางดิน

กิจกรรม : วิจัยประยุกต์และต่อยอดงานวิชาการด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อแก้ปัญหาให้กับเกษตรกร

กรมพัฒนาที่ดิน พัฒนาการดำเนินงานวิจัยและส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน จำนวน 23 เรื่อง ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของเกษตรกรให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและรายได้ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยงานวิจัยและเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเชิงนวัตกรรม ตลอดจนพัฒนานักวิจัยของกรมฯ ให้ผลิดงานวิจัย อย่างมีคุณภาพ และสามารถเผยแพร่ผลงานวิจัย ในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งถ่ายทอดงานวิจัย ด้านพัฒนาที่ดินสู่เกษตรกรในการแก้ไขปัญหาดินลดระดับความยากจน เพื่อพึ่งพาตนเองในสภาพที่ผลผลิตปลอดภัยและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการวิจัยในสาขาที่ใช้วิธีการทางเทคโนโลยีทางด้านสารสนเทศ วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก การจัดการดิน (ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงดินโดยวิธีทางเคมีและทางพืช) การจัดการดิน น้ำ และธาตุอาหารพืชให้เหมาะสมต่อการปลูกพืชในดินที่มีปัญหา (ดินเปรี้ยว ดินเค็มดินที่มีปัญหาเนื่องจากขาดอินทรีย์วัตถุ) เกษตรอินทรีย์/เกษตรกรลดใช้สารเคมีทางการเกษตร ด้านเศรษฐกิจสังคมและประเมิณผล และโครงการวิจัยสาขาบูรณาการ

พัฒนาข้อมูลดินและการใช้ที่ดินให้เป็น Big Data

ดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์สถานภาพทรัพยากรดิน ประเมินคุณภาพและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ประเมินศักยภาพดินในการบริหารจัดการน้ำ ประเมินศักยภาพทรัพยากรดินและกำลังผลิตของดิน ประเมินสถานภาพดิน ปัญหา และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน จำนวน **30,000,000** ไร่ ตลอดจนสถานการณ์และติดตามการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทรัพยากรดิน การพัฒนามาตรฐานการสำรวจดินและแนวทางการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร การปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดินบริเวณพื้นที่สูง การพัฒนามาตรฐานและระบบฐานข้อมูลกลาง การพัฒนาการบริการและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน จัดทำฐานข้อมูลและการวางแผนพัฒนาพื้นที่เสี่ยงภัย จัดทำข้อมูลเพื่อจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ วางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และข้อมูลสำรวจระยะไกลเพื่อปรับปรุงข้อมูลการชะล้างพังทลายของดิน เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรและพัฒนาบุคลากรทางด้าน การวางแผนการใช้ที่ดินในการกำหนดขอบเขตพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสม

ผลรวมถึงดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรที่ดิน จำนวน 1 ระบบ รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ได้แก่ การบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ สนับสนุนระบบเครือข่ายและบริการ Internet พัฒนามาตรฐานข้อมูลสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาระบบบริหารจัดการเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน นอกจากนี้ ยังพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ จำนวน 320 ราย เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ รวมถึงบุคลากรของกรมพัฒนาที่ดินมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในการให้บริการกับเกษตรกร

ส่วนที่ 3

ผลงานโดดเด่น

▲ โครงการสำคัญ

โครงการสำคัญ

◎ **พิธีประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทย (THAI SOIL PARTNERSHIP : TSP) และลงนามปฏิญญาความร่วมมือการขับเคลื่อนสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทย**

- วันที่ 29 มีนาคม 2562
- ณ ห้องประชุมกรมพัฒนาที่ดิน 801 อาคาร 8 ชั้น

นางสาวเบญจพร ชาครานนท์ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน ร่วมพิธีประกาศเจตนารมณ์ และลงนามปฏิญญาความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน จำนวน 18 หน่วยงาน เพื่อขับเคลื่อนสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทยให้เป็นที่ประจักษ์ และกระตุ้นให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนโดยนายวิวัฒน์ ศัลยกำธร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

◎ **วันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายโลก (World Day to Combat Desertification)**

- วันที่ 17 มิถุนายน 2562
- ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ่างทองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

วันที่ 17 มิถุนายน ของทุกปีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (UNCCD) ซึ่งในปี 2562 สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้กำหนดหัวข้อของการรณรงค์ในเรื่อง **“Let’s grow the future together”**

มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืนจากตัวอย่างความสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ แนวคิดสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทย และศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย และเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เสนอความคิดเห็นด้านการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน มีกิจกรรมดังนี้ การอ่านสารจากผู้แทนสำนักเลขาธิการอนุสัญญา UNCCD การบรรยาย การเสวนา และการฝึกอบรมการอนุรักษ์ดินและน้ำตามฐานการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพให้กับเกษตรกร และประชาชนที่สนใจ

◎ มหกรรมวันดินโลก ปี 2561 ภายใต้หัวข้อ “Be the Solution to Soil Pollution”

“ร่วมคิด ร่วมทำแต่วันนี้ เพื่อปฐพีไร้มลพิษ”

- ระหว่างวันที่ 5 – 7 ธันวาคม 2561

- ณ พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1) พิธีเปิดงานมหกรรมวันดินโลก ปี 2561 ในวันที่ 5 ธันวาคม 2561 มีนายเกษฎา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดงาน ผู้แทน FAO กล่าวสารวันดินโลกและตัวแทนนักเรียน นักศึกษากล่าวสุนทรพจน์

2) การสัมมนานานาชาติหัวข้อ “Sufficiency Economy Philosophy : Path to SDGs” มีผู้แทนจากหน่วยงานต่างประเทศเข้าร่วมกว่า 20 ประเทศ

3) การจัดนิทรรศการในงานมหกรรมวันดินโลก ภายใต้หัวข้อ “น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน คืบชีวิตให้แก่ดินคืนความสุขให้แก่เรา”

4) การประกวดวาดภาพระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

5) พิธีเฉลิมฉลองวันดินโลกภาคพระพุทธศาสนา เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จทรงเป็นประธาน

- รางวัล King Bhumibol World Soil Day Award 2561

ผู้ชนะรางวัลในปี 2018 ได้แก่ องค์กร Practical Action จากบังกลาเทศ โดยมีตัวแทนมารับรางวัลที่ประเทศไทย 2 ท่าน ได้แก่ Mr.Habibur Rahman (Senior Specialist – Food Security & Nutrition) และ AZM Nazmul Islam Chowdhury องค์กร Practical Action เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรจากประเทศบังกลาเทศที่มุ่งขจัดปัญหาความยากจน การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและประเด็นความเปราะบางทางสังคม เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชากรโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการอบรมให้ความรู้และทักษะให้แก่คนทุกระดับ โดยมีการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีผลสำเร็จเป็นรูปธรรม เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ด้อยโอกาสของชุมชน รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อที่เป็น Social Media มีการจัดตั้งรางวัล Soil Care Award มอบให้แก่นักวิชาการ นักวิทยาศาสตร์ที่มีชื่อเสียง และเกษตรกรที่อุทิศตนเพื่อการพัฒนาดินตลอดชีวิต

๑๑ บัตรดินดี (ID Din Dee)

กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดทำโครงการ “บัตรดินดี (ID Din Dee) เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก” ซึ่งได้รับการพิจารณาคัดเลือกจากคณะกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นหนึ่งในโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักทรัพยากรดินของตนเอง สามารถตัดสินใจเพาะปลูกและจัดการดินได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็วทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเชิงรุกของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการผ่านระบบ 4.0 โดยเกษตรกรสามารถสแกนคิวอาร์โค้ดผ่านบัตรดินดีหรือผ่านทางเว็บไซต์บัตรดินดี (<http://iddindee.idd.go.th>) เพื่อเข้าสู่ข้อมูลสุขภาพดิน การใช้ที่ดิน ผลวิเคราะห์ดิน คำแนะนำการจัดการดิน และสืบค้นความรู้ด้านการจัดการดินได้แบบออนไลน์ รวมทั้งเป็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการจัดการข้อมูล คำแนะนำการจัดการดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน และการปรับปรุงคุณภาพดินที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของดินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการบัตรดินดี

เจ้าหน้าที่กรมฯ พบปะเยี่ยมเยียนเกษตรกร บริการตรวจสอบสภาพดิน และให้คำแนะนำการใช้บัตรดินดี

การสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินให้แก่สมาชิกผู้ถือบัตรดินดี

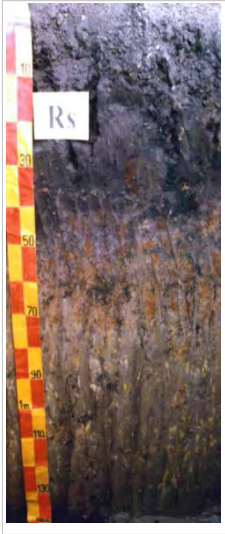

ผลการดำเนินงาน

- เกษตรกรให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการบัตรดินดี จำนวนทั้งสิ้น 119,294 ราย ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 77 จังหวัดทั่วประเทศ
- คู่มือการดำเนินงานโครงการบัตรดินดี
- ระบบฐานข้อมูลผู้ถือบัตรดินดี และการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อสืบค้นข้อมูลสุขภาพดิน การใช้ที่ดิน ผลวิเคราะห์ดิน คำแนะนำการจัดการดิน และสืบค้นความรู้ด้านการจัดการดินได้แบบออนไลน์

สมาชิกบัตรดินดีกิตติมศักดิ์

กรมพัฒนาที่ดิน ได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นสมาชิกบัตรดินดีกิตติมศักดิ์ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาว่า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการพัฒนาการเกษตร การจัดการทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน และทรงเป็นแบบอย่างให้แก่พสกนิกร ในการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรม และเพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่เกษตรกรในการน้อมนำแนวพระราชดำริ ในการพัฒนาและปรับปรุงดินไปปฏิบัติ กรมพัฒนาที่ดิน ได้ทูลเกล้าฯ ถวายบัตรดินดี แปลงที่ดิน ส่วนพระองค์ บริเวณบ้านปากคลองพระอาจารย์ ตำบลบางสมบุรณ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ณ ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลมะรือโบออก อำเภोजะเอยีร์ จังหวัดนราธิวาส

พื้นที่แปลงนาส่วนพระองค์ ขนาด 50 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณบ้านปากคลอง พระอาจารย์ ตำบลบางสมบูรณ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครนายก ดินเป็นชุดดิน รังสิต (Rs) ลักษณะเป็นดินเหนียว และเป็นดินเปรี้ยวจัด แต่มีการจัดการดินที่ถูกวิธีอย่างต่อเนื่องโดยการสนับสนุนวัสดุปุ๋ยทางการเกษตรและการตรวจวิเคราะห์ดิน พร้อมให้คำแนะนำการจัดการปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินอย่างต่อเนื่องจากเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ส่งผลให้ดินบนชั้นไถพรวนมีความเป็นกรดลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับดินในพื้นที่แปลงข้างเคียงที่ไม่ได้มีการจัดการดิน แปลงนาบางสมบูรณ์จึงจัดว่าเป็นแปลงต้นแบบในการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด สำหรับเกษตรกรในทุ่งรังสิต ซึ่งกรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการศึกษาหน้าตัดดินแบบละเอียดเพื่อจัดทำข้อมูลดินตัวแทน เก็บตัวอย่างดินก่อนและหลังการปลูกข้าว เพื่อให้คำแนะนำการจัดการดินที่ถูกต้อง พร้อมสนับสนุนวัสดุปุ๋ยทางการเกษตรเพื่อช่วยแก้ไขปรับปรุงปัญหาดินเปรี้ยวจัดอย่างต่อเนื่องต่อไป

ผลสำเร็จของโครงการ

1. เกษตรกรใช้ดินได้ตรงตามศักยภาพ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับจัดการอย่างเหมาะสมและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
2. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สร้างความมั่นคงให้กับอาชีพเกษตรกร
3. เจ้าหน้าที่ได้พบปะเกษตรกรโดยตรง เป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีระหว่างกัน และได้ใช้ข้อมูล/เครื่องมือของกรมฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้พัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเชิงบูรณาการ
4. กรมพัฒนาที่ดินมีฐานข้อมูลเกษตรกรที่สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้ในการวางแผนการทำงานด้านการพัฒนาที่ดินให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นต่อไป

การขยายผลต่อยอดการดำเนินงาน

- วิเคราะห์ผู้ถือบัตรดินดี
- พัฒนารูปแบบเกษตรผู้ถือบัตรดินดี
- ติดตามมอบสิทธิประโยชน์
- เชื่อมโยงแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น LDD On Farm, LDD Soil Guide, ปุ๋ยรายแปลง เป็นต้น

◎ การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72(1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติ ทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบลจำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลขึ้น

แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่าง ๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) และการประเมินคุณภาพที่ดิน

ตำบลที่มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลที่ดำเนินการแล้วเสร็จ (ปี 2562) กระจายอยู่ในทั้ง 77 จังหวัดทั่วประเทศ รวม 95 ตำบล ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 จำนวน 13 ตำบล

1. จังหวัดลพบุรี อำเภอชัยบาดาล ตำบลท่าดินดำ
2. จังหวัดกรุงเทพมหานคร เขตหนองจอก แขวงโคกแฝด
3. จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอบางเสาธง ตำบลบางเสาธง
4. จังหวัดนนทบุรี อำเภอบางบัวทอง ตำบลบางคูรัด
5. จังหวัดปทุมธานี อำเภอสสามโคก ตำบลบางเตย
6. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอมหาราช ตำบลโรงช้าง
7. จังหวัดอ่างทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ ตำบลไผ่ดำพัฒนา
8. จังหวัดสิงห์บุรี อำเภอเมือง ตำบลบางมัญ
9. จังหวัดชัยนาท อำเภอหนองมะโมง ตำบลหนองมะโมง
10. จังหวัดสระบุรี อำเภอวิหารแดง ตำบลหนองหมู
11. จังหวัดนครนายก อำเภอบ้านนา ตำบลทองหลาง
12. จังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอเมือง ตำบลทับตีเหล็ก
13. จังหวัดนครปฐม อำเภอเมือง ตำบลโพรงมะเดื่อ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 จำนวน 7 ตำบล

1. จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอคลองเขื่อน ตำบลคลองเขื่อน
2. จังหวัดชลบุรี อำเภอพนัสนิคม ตำบลหนองปรือ
3. จังหวัดระยอง อำเภอบ้านค่าย ตำบลบางบุตร
4. จังหวัดจันทบุรี อำเภอนายายอาม ตำบลวังไตนวด
5. จังหวัดตราด อำเภอเขาสมิง ตำบลทุ่งนนทรี
6. จังหวัดปราจีนบุรี อำเภอศรีมโหสถ ตำบลไผ่ชะเลื้อย
7. จังหวัดสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ ตำบลพระเพลิง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 จำนวน 4 ตำบล

1. จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอพุทไธสง ตำบลหายโศก

2. จังหวัดนครราชสีมา อำเภอบัวใหญ่ ตำบลห้วยยาง
3. จังหวัดสุรินทร์ อำเภอศีขรภูมิ ตำบลแตล
4. จังหวัดชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว ตำบลวังตะเฆ่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 จำนวน 7 ตำบล

1. จังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอเมือง ตำบลปอภาร
2. จังหวัดศรีสะเกษ อำเภอเมืองจันทร์ ตำบลหนองใหญ่
3. จังหวัดอุบลราชธานี อำเภอสว่างวีระวงศ์ ตำบลท่าช้าง
4. จังหวัดยโสธร อำเภอคำเขื่อนแก้ว ตำบลลุ่มพุก
5. จังหวัดอำนาจเจริญ อำเภอหัวตะพาน ตำบลโพนเมืองน้อย
6. จังหวัดนครพนม อำเภอเรณูนคร ตำบลท่าลาด
7. จังหวัดมุกดาหาร อำเภอเมือง ตำบลคำป่าหลาย

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 จำนวน 8 ตำบล

1. จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอยางตลาด ตำบลโนนสูง
2. จังหวัดหนองบัวลำภู อำเภอากลาง ตำบลฝุ่งแดง
3. จังหวัดบึงกาฬ อำเภอบุงคล้า ตำบลบุงคล้า
4. จังหวัดขอนแก่น อำเภอพระยืน ตำบลบ้านโต้น
5. จังหวัดอุดรธานี อำเภอเมือง ตำบลหนองไฮ
6. จังหวัดหนองคาย อำเภอเฝ้าไร่ ตำบลอุดมพร
7. จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง ตำบลโคกก่อ
8. จังหวัดสกลนคร อำเภอวานรนิวาส ตำบลศรีวิชัย

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 จำนวน 4 ตำบล

1. จังหวัดแม่ฮ่องสอน อำเภอเมือง ตำบลห้วยโป่ง
2. จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่อน ตำบลแม่ทา
3. จังหวัดลำพูน อำเภอป่าซาง ตำบลบ้านเรือน

4. จังหวัดลำปาง อำเภอเสริมงาม ตำบลทุ่งงาม
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 จำนวน 22 ตำบล

1. จังหวัดพะเยา

1.1 อำเภอเมือง

- 1.1.1 ตำบลบ้านใหม่
- 1.1.2 ตำบลแม่นาเรื่อ
- 1.1.3 ตำบลบ้านตู่
- 1.1.4 ตำบลบ้านต้า
- 1.1.5 ตำบลบ้านต่อม
- 1.1.6 ตำบลแม่ปืม
- 1.1.7 ตำบลแม่ใส
- 1.1.8 ตำบลบ้านสาง
- 1.1.9 ตำบลท่าจำปี
- 1.1.10 ตำบลสันป่าม่วง

1.2 อำเภอแม่ใจ

- 1.2.1 ตำบลแม่ใจ
- 1.2.2 ตำบลศรีถ้อย
- 1.2.3 ตำบลแม่สุก
- 1.2.4 ตำบลป่าแฝก
- 1.2.5 ตำบลบ้านเหล่า
- 1.2.6 ตำบลเจริญราษฎร์

2. จังหวัดแพร่ อำเภอร้องกวาง ตำบลแม่ทราย

3. จังหวัดน่าน อำเภอเวียงสา ตำบลแม่สา

4. จังหวัดเชียงราย

- 4.1 อำเภอเวียงเชียงรุ้ง ตำบลทุ่งก่อ
- 4.2 อำเภอพาน
 - 4.2.1 ตำบลทานตะวัน
 - 4.2.2 ตำบลเวียงห้า
- 4.3 อำเภอป่าแดด ตำบลศรีโพธิ์เงิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 จำนวน 5 ตำบล

- 1. จังหวัดพิษณุโลก อำเภอเมือง ตำบลมะขามสูง
- 2. จังหวัดเลย อำเภอเมือง ตำบลน้ำสวย
- 3. จังหวัดอุดรธานี อำเภอท่าปลา ตำบลจirim

4. จังหวัดพิจิตร อำเภอวชิรบำรุง ตำบลบึงบัว

5. จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอบึงสามพัน ตำบลกันจุก
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 จำนวน 5 ตำบล

1. จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอชาณุวรลักษบุรี
ตำบลวังชะพลู

2. จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอลาดยาว

ตำบลเนินขี้เหล็ก

3. จังหวัดอุทัยธานี อำเภอลานสัก ตำบลประดู่ยืน

4. จังหวัดตาก อำเภอเมือง ตำบลโป่งแดง

5. จังหวัดสุโขทัย อำเภอศรีสำโรง ตำบลนาขุนไกร
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 จำนวน 6 ตำบล

1. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก
ตำบลอ่างทอง

2. จังหวัดราชบุรี อำเภอปากท่อ ตำบลยางหัก

3. จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอพนมทวน
ตำบลหนองสาหร่าย

4. จังหวัดสมุทรสาคร อำเภอเมือง ตำบลบ้านเกาะ

5. จังหวัดสมุทรสงคราม อำเภออัมพวา
ตำบลสวนหลวง

6. จังหวัดเพชรบุรี อำเภอชะอำ ตำบลไร่ใหม่พัฒนา
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 จำนวน 7 ตำบล

1. จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์
ตำบลป่าร้อน

2. จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอปากพนัง
ตำบลคลองน้อย

3. จังหวัดกระบี่ อำเภอปลายพระยา ตำบลคีรีวง

4. จังหวัดพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง ตำบลหล่อยง

5. จังหวัดภูเก็ต อำเภอถลาง ตำบลปากคลอง

6. จังหวัดระนอง อำเภอเมือง ตำบลราชกรูด

7. จังหวัดชุมพร อำเภอสวี ตำบลท่าหิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 จำนวน 7 ตำบล

1. จังหวัดพัทลุง อำเภอควนขนุน ตำบลบันเต

2. จังหวัดสงขลา อำเภอรัตภูมิ ตำบลควนรู

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 จำนวน 7 ตำบล (ต่อ)

3. จังหวัดสตูล อำเภอเมือง ตำบลควนโพธิ์
4. จังหวัดตรัง อำเภอวังวิเศษ ตำบลเขาวิเศษ
5. จังหวัดปัตตานี อำเภอหนองจิก ตำบลบ่อทอง
6. จังหวัดยะลา อำเภอธารโต ตำบลคีรีเขต
7. จังหวัดนราธิวาส อำเภอตากใบ ตำบลไพรวัน

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน

การนำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

1. สภาเทศบาล หรือสภาตำบล นำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือสภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการ เช่น งบประมาณเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น
2. กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่าง ๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

สามารถเข้าถึงได้ที่ <http://webapp.idd.go.th/lpd/zonmap2TB.php>

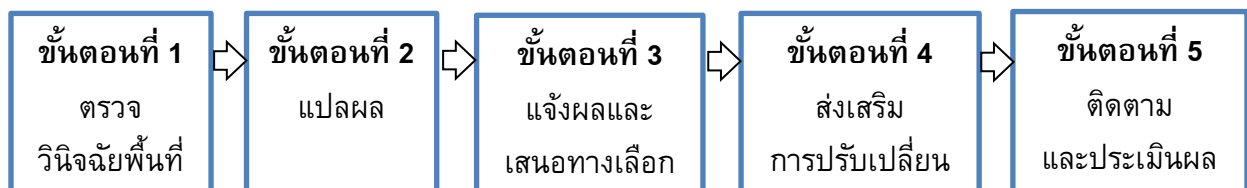
◎ การปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Zoning by Agri-Map)

ปัจจุบันปัญหาสำคัญด้านการเกษตรของประเทศไทย คือ ต้นทุนการผลิตสูง สินค้าการเกษตรล้นตลาดในบางช่วงทำให้เกิดปัญหาราคาสินค้าตกต่ำ เกิดความไม่สมดุลระหว่างผลผลิตของสินค้าเกษตรกับความต้องการของตลาด ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว คือ เกษตรกรจำนวนมากที่ผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ไม่เหมาะสม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการเพาะปลูกอย่างยั่งยืน จึงเป็นที่มาของโครงการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Zoning by Agri-Map) เป็นการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ซึ่งเป็นการบูรณาการข้อมูลพื้นฐานเชิงพื้นที่ด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ข้อมูลทรัพยากรพื้นฐานการผลิต (ดิน น้ำ พืช) ข้อมูลด้านการตลาด ข้อมูลเกษตรกร เศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้สามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนด้านการผลิตสินค้าเกษตรภายในพื้นที่ ทำให้สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับสภาพความเหมาะสมของปัจจัยการผลิตและการตลาดในพื้นที่ได้อย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชแต่ละชนิด โดยพื้นที่ S1 พื้นที่เหมาะสมมาก และ S2 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง เกษตรกรจะได้รับการส่งเสริมให้เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการผลิต สำหรับพื้นที่ S3 พื้นที่เหมาะสมน้อย และ N พื้นที่ไม่เหมาะสม จะมีมาตรการสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่มาผลิตสินค้าที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2559 – 2562 มีหลายหน่วยงานร่วมดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมได้กว่า 599,000 ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์กว่า 101,000 ราย

กรมพัฒนาที่ดิน มีผลการดำเนินงานในปี 2562 การปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว โดยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำและปรับสภาพพื้นที่ในส่วนที่ไม่เหมาะสม เพื่อปรับโครงสร้างในการปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรผสมผสานและพืชชนิดใหม่ จำนวน 63,898 ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์ 4,293 ราย ใน 47 จังหวัด อีกทั้งปรับปรุงและเพิ่มศักยภาพการผลิตในพื้นที่ดินปัญหาโดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม เช่น สนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ปรับเปลี่ยนด้วย

แนวทางการดำเนินงานปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสม ตามมาตรฐาน 5 ขั้นตอน

เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ

- 1) พื้นที่ทำกินอยู่ในเขตไม่เหมาะสม ซึ่งเกษตรกรตรวจสอบได้จากข้อมูลแผนที่ Agri-map หรือสอบถามจากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
- 2) เป็นพื้นที่ที่เกษตรกรทำกินไม่ได้ผล หรือผลผลิตต่ำ
- 3) เกษตรกรสนใจและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
- 4) ดำเนินการในพื้นที่เกษตรกรไม่เกิน 15 ไร่ ต่อครัวเรือน
- 5) หลังการปรับเปลี่ยนการใช้ที่ดินและการผลิต เกษตรกรต้องพิจารณา ปริมาณน้ำ แรงงาน และการตลาดร่วมด้วย
- 6) เป้าหมายการผลิตเพื่อบริโภค ลดค่าใช้จ่าย และจำหน่ายเป็นรายได้

ช่องทางการเข้าร่วมโครงการ

- 1) เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน หมอดินอาสา และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกจังหวัด ต้องประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้รับรู้ เข้าใจ วัตถุประสงค์ของโครงการและประโยชน์ที่จะได้รับ หลังการปรับเปลี่ยน เพื่อแจ้งและประสานการเข้าร่วมโครงการ
 - 2) ติดต่อหมอดินอาสาใกล้บ้าน สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต
- ประโยชน์ที่เกษตรกรได้จากการปรับเปลี่ยนเป็นการผลิตใหม่ที่ดีกว่า**

- 1) ต้นทุนการผลิตลดลงในระยะยาว
- 2) ลดความเสียหายหรือความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ
- 3) เป็นการพัฒนารูปแบบ Smart Agriculture
- 4) เกษตรกรสามารถบริหารจัดการพื้นที่ได้ด้วยตนเอง
- 5) สร้างความพร้อมการผลิตระบบเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
- 6) สร้างความมั่นคงทางอาชีพ และเป็นมรดกตกทอดสู่ลูกหลานสืบไป
- 7) ครอบครัวย่อเยอ ชุมชนเข้มแข็ง

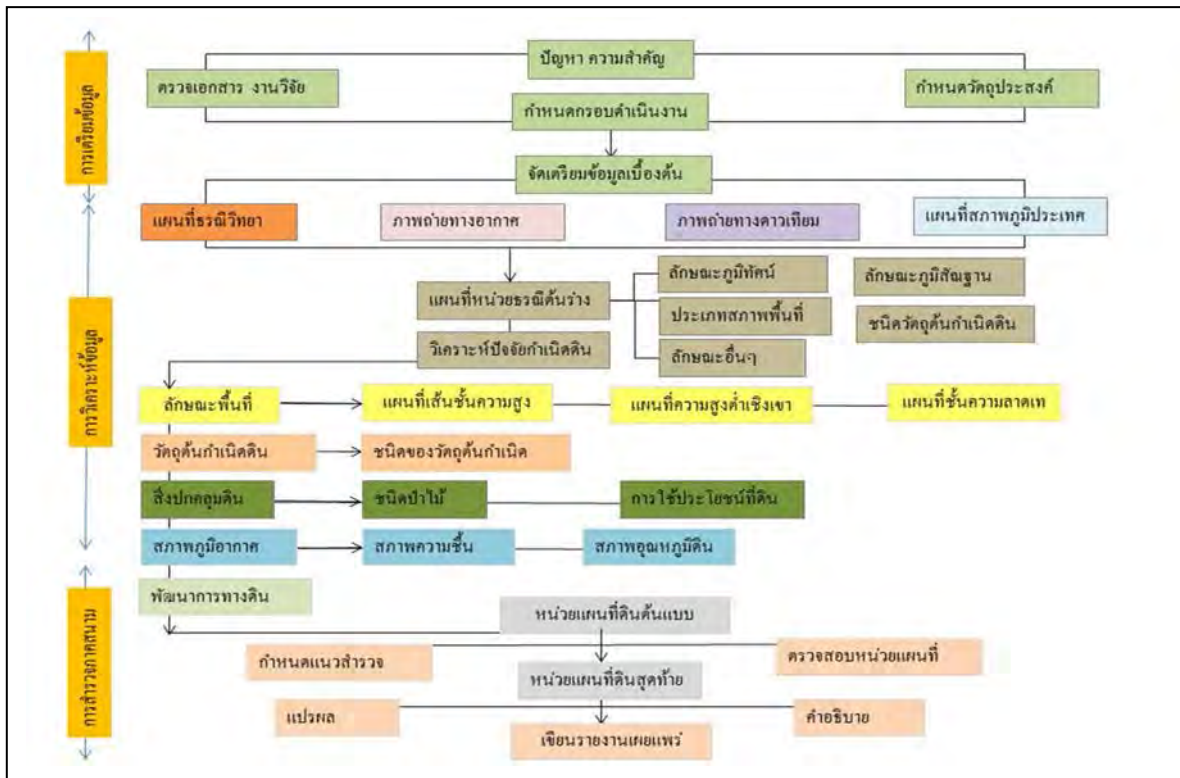
เกษตรกรสามารถเชื่อมั่นได้ว่าเมื่อปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมแล้วทำให้ผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้น จากผลการประเมินโครงการฯ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปีการผลิต 2561/62 พบว่า ในภาพรวมการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ในทุกสินค้าจะให้ผลตอบแทนมากกว่าข้าว และการปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรผสมผสานจะให้ผลตอบแทนสูงที่สุด เกษตรกรกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อโครงการฯ

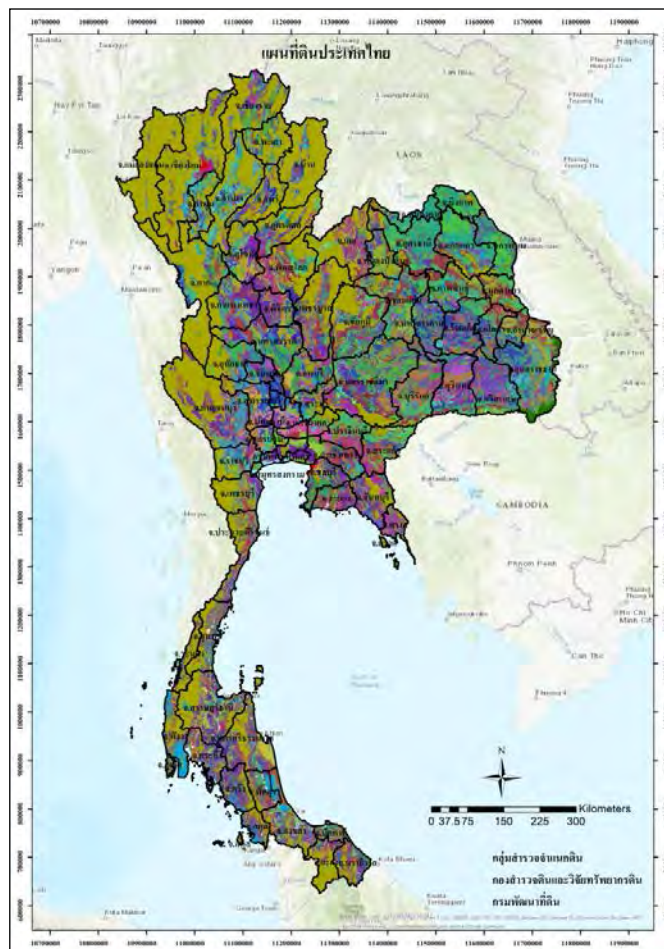
◎ การสำรวจดินและจัดทำแผนที่ดิน มาตราส่วน 1 : 25,000

งานสำรวจดินเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของกรมพัฒนาที่ดิน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2506 ถึงปัจจุบัน เพื่อวางรากฐานด้านการเกษตรตามระบบของประเทศสหรัฐอเมริกา (USDA) ในอดีตข้อมูลพื้นฐานอยู่ในรูปของภาพถ่ายทางอากาศและแผนที่กระดาษ การเก็บข้อมูลต้องใช้บุคลากรเป็นจำนวนมาก งานส่วนใหญ่ทำด้วยมือ ทำให้แผนที่ดินค่อนข้างหยาบ ปัจจุบันงานสำรวจและจัดทำแผนที่ดิน อยู่บนพื้นฐานของระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) ที่มีความทันสมัยและสมบูรณ์จนเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาสนับสนุนการดำเนินงานในทุกขั้นตอน การจัดเตรียมข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ภาพถ่ายออร์โธรีซี แบบจำลองความสูงเชิงเลข ข้อมูลธรณีวิทยา และการใช้ที่ดินปัจจุบัน ที่มีความละเอียดถูกต้องสูง มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการกำเนิดดิน ด้วยซอฟต์แวร์ด้าน GIS ที่มีสมรรถนะสูง ทำให้จำแนกความแตกต่างของพื้นที่ได้อย่างละเอียด

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดินดำเนินโครงการสำรวจดินและจัดทำแผนที่ดินของประเทศไทย มาตราส่วน 1 : 25,000 ในปี 2554 – 2559 โดยมีกระบวนการดำเนินงานสำรวจดิน ดังภาพ

ซึ่งข้อมูลจะมีรายละเอียดในระดับชุดดินที่ประกอบด้วย ประเภทของดินตอนบนและความลาดชัน ดังนี้ ภาคเหนือ พบทั้งหมด 142 ชุดดิน 24 ดินคล้ายชุดดิน และ 12 หน่วยเบ็ดเตล็ด ภาคกลาง พบทั้งหมด 139 ชุดดิน 23 ดินคล้ายชุดดิน และ 13 หน่วยเบ็ดเตล็ด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบทั้งหมด 104 ชุดดิน 42 ดินคล้ายชุดดิน และ 13 หน่วยเบ็ดเตล็ด ภาคตะวันออก พบทั้งหมด 146 ชุดดิน 6 ดินคล้ายชุดดิน และ 11 หน่วยเบ็ดเตล็ด ภาคใต้ พบทั้งหมด 95 ชุดดิน 21 ดินคล้ายชุดดิน และ 17 หน่วยเบ็ดเตล็ด

รูปที่ 1 แผนที่ดินประเทศไทย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีข้อมูลแผนที่ดิน มาตรฐาน 1 : 25,000 ได้แก่

- (1) มีฐานข้อมูลดินที่ทำให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างถูกต้อง เหมาะสมตามศักยภาพของดิน สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลิตภาพในการผลิตให้กับพืชที่ปลูก ทำให้มีรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- (2) สนับสนุนหน่วยงานในกรมพัฒนาที่ดิน ใช้ข้อมูลดิน ในการวางแผนการใช้ที่ดินและพัฒนาพื้นที่ การเกษตร โดยดำเนินโครงการตามนโยบายต่าง ๆ อาทิ โครงการบัตรดินดี Zoning by Agri-map การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล และการพัฒนาพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น
- (3) เป็นฐานข้อมูลดินเพื่อเตรียมเผยแพร่แก่เกษตรกร หรือผู้สนใจ ผ่านโปรแกรมประยุกต์ใช้ต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน อาทิ ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรายแปลง (LDD on Farm), ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด (Ldd Land Info) เป็นต้น
- (4) หน่วยงานอื่น ๆ ใช้ข้อมูลดินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและวางแผนดำเนินงานด้านต่าง ๆ อาทิ การวางแผนป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ดินถล่ม หรือใช้ในการวางผังเมือง เป็นต้น
- (5) เป็นฐานข้อมูลดินของประเทศที่มีความเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลดินในระดับนานาชาติ ผ่านความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ อาทิ เช่น Asian Soil Partnership โดยองค์การอาหารและการเกษตร แห่งสหประชาชาติ (FAO) เป็นต้น

◎ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

เนื่องจากการจำแนกประเภทที่ดิน เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินและคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551 ซึ่งป่าไม้ถาวรเป็นผลมาจากการจำแนกประเภทที่ดิน และเป็นแนวเขตที่ดินของรัฐ ถือเป็นที่สงวนหวงห้ามตามประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้นในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารสิทธิ์ หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ต้องมีการตรวจสอบว่าอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่

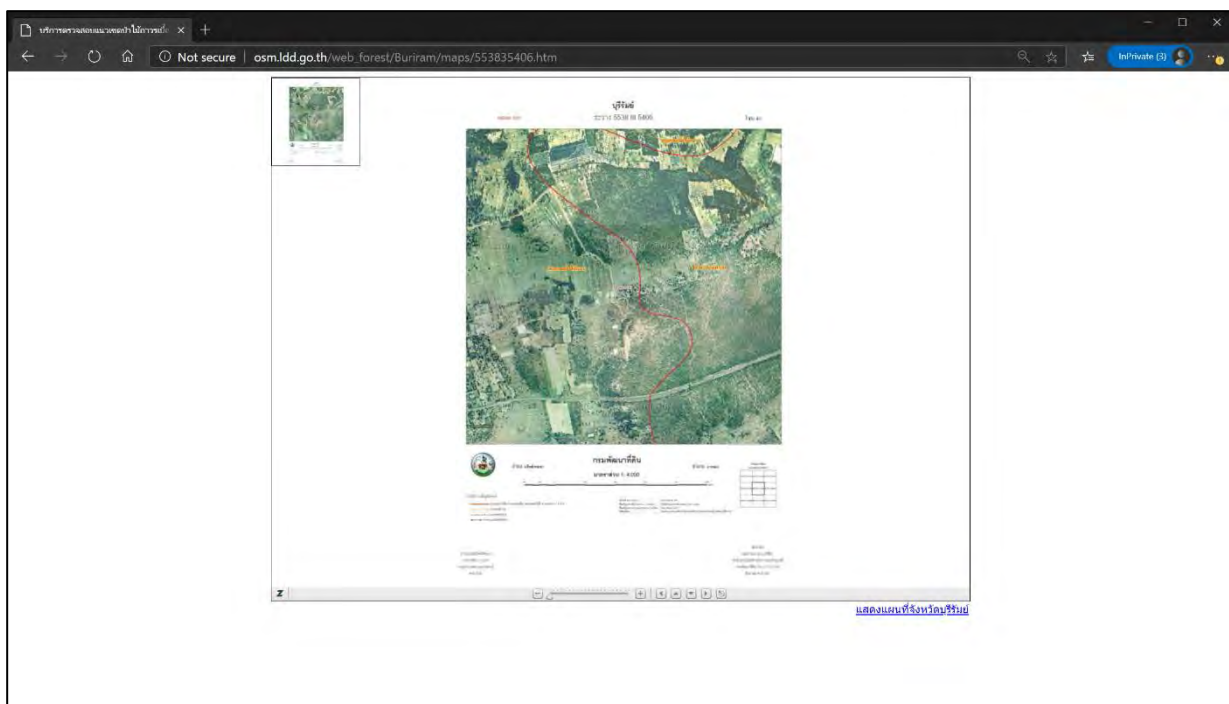
การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร จะแบ่งรูปแบบการตรวจสอบออกเป็น 2 รูปแบบ

1. การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรแบบรับรองเอกสารโดยใช้หนังสือราชการ โดยมีความประสงค์ที่จะขอเป็นเอกสารอ้างอิงเพื่อดำเนินการอื่น ๆ ต่อไป

2. การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรแบบเบื้องต้น เป็นการตรวจสอบโดยไม่ประสงค์ที่จะขอเอกสารอ้างอิง สามารถดำเนินการได้ 2 ช่องทาง

2.1 การนำตำแหน่งแปลงที่มาขอตรวจสอบที่กลุ่มจำแนกประเภทที่ดิน สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ กรมพัฒนาที่ดิน

2.2 การตรวจสอบผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่ <http://sql.idd.go.th/perforest> ผู้ใช้บริการจำเป็นต้องทราบที่ตั้งของแปลงที่ดินหรือระวางแผนที่ที่จะทำการตรวจสอบ การแสดงผลข้อมูลเป็นไฟล์รูปภาพซึ่งไม่มีค่าพิกัด และมีจำนวน 32 จังหวัด ที่ได้ดำเนินการ

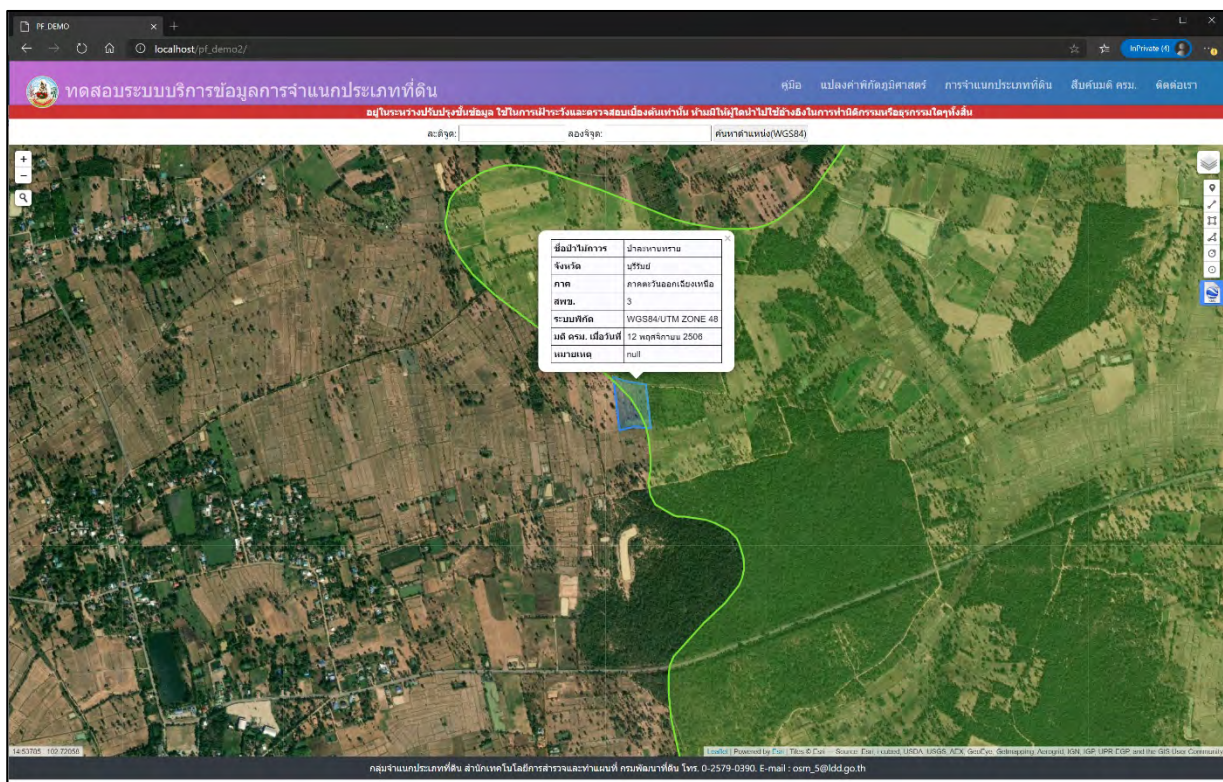
ภาพแสดงตัวอย่าง การตรวจสอบผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่ <http://sql.idd.go.th/per>

การต่อยอดการดำเนินการ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรเบื้องต้นผ่านระบบอินเทอร์เน็ตให้มีความสะดวกยิ่งขึ้น สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ ได้เริ่มพัฒนา Web Application ต้นแบบ สำหรับตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร โดยผู้ใช้สามารถกรอกค่าพิกัดของแปลงที่ดิน หรือค้นหาจากชื่อสถานที่ (land mark) ซึ่งการแสดงผลจะปรากฏบนพื้นภาพดาวเทียม พร้อมแสดงแนวเขตป่าไม้ถาวรและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้และบริการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกประเภทที่ดิน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ผู้ใช้บริการสามารถรับบริการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรเบื้องต้น และได้รับบริการข้อมูลการจำแนกประเภทที่ดินได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้อย่างสะดวก และรวดเร็วขึ้น
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจวางแผนเกี่ยวกับที่ดิน เช่น การซื้อขายที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินและอื่น ๆ
3. ลดข้อขัดแย้งในด้านปัญหาที่ดินทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน
4. เพื่อป้องกันปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ภาพแสดงตัวอย่าง Web Application ต้นแบบ (ระบบบริการข้อมูลแผนที่การจำแนกประเภทที่ดิน)

◎ การสาธิตขยายผลทดสอบผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว

ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากบรรยากาศ เปลี่ยนให้อยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ละลายซิลิเกต และสร้างความทนทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าว ส่งเสริมการเจริญเติบโต และเพิ่มผลผลิตข้าว ดำเนินการโดยการแยก คัดเลือก และทดสอบประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ในห้องปฏิบัติการ โรงเรือนทดลอง และพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบผงละลายน้ำ เพื่อสะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ ประกอบด้วย 2 ผลิตภัณฑ์ คือ ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวตรึงไนโตรเจนและละลายซิลิเกต และปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวเชื้อราเอนโดไฟต์สร้างความทนทานต่อโรคและแมลงของข้าว โดยมี การทดสอบผลิตภัณฑ์ในภาคสนาม รวมทั้งการสาธิตขยายผลทดสอบผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว ก่อนที่จะส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรต่อไป

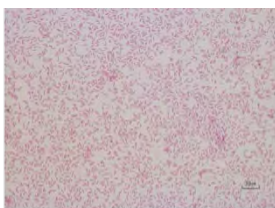
คุณสมบัติของปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว

1. ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวตรึงไนโตรเจนและละลายซิลิเกต ประกอบด้วยจุลินทรีย์ 2 สายพันธุ์ ได้แก่

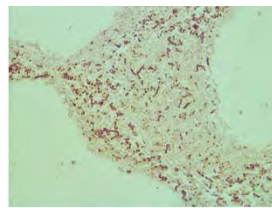
1.1 แบคทีเรียตรึงไนโตรเจนแบบอิสระ *Azospirillum brasilense* มีประสิทธิภาพในการตรึงไนโตรเจนจากบรรยากาศเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแอมโมเนียมที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ได้ 4.8 กิโลกรัมไนโตรเจนต่อไร่ต่อปี สร้างฮอร์โมนพืช ส่งเสริมการงอกของเมล็ดข้าวสูงสุด 100 % และเพิ่มการแตกกอของข้าว

1.2 แบคทีเรียละลายซิลิเกต *Bacillus megaterium* สามารถสร้างกรดอินทรีย์ เช่น กรดออกซาลิก ละลายธาตุอาหารที่เป็นองค์ประกอบของแร่ในดิน ได้แก่ แร่โพแทสเซียม ช่วยปลดปล่อยซิลิกอน และธาตุอาหาร เช่น โพแทสเซียม เหล็ก แมกนีเซียม แคลเซียม และโซเดียม ที่ปนอยู่ในแร่ออกมา

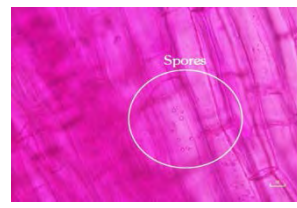
2. ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวเชื้อราเอนโดไฟต์สร้างความทนทานต่อโรคและแมลงของข้าว ประกอบด้วยเชื้อราเอนโดไฟต์ *Purpureocillium lilacinum* เป็นเชื้อราที่สามารถเจริญอยู่ภายในพืช และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อพืช มีประโยชน์ในการควบคุมเชื้อสาเหตุโรคข้าว ได้แก่ *Cercospora oryzae* และ *Curvularia lunata* ที่ก่อให้เกิดโรคเมล็ดต่าง โรคใบจุดในกล้าข้าว และโรคใบไหม้ และกระตุ้นการสร้างกรดจัสโมนิกในข้าว เพิ่มความต้านทานต่อแมลงศัตรูพืช เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

Azospirillum brasilense

Bacillus megaterium

Purpureocillium lilacinum

อัตราและวิธีการใช้ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว

1. ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวตรึงไนโตรเจนและละลายซิลิเกต ใช้อัตรา 400 กรัม ละลายน้ำ 50 ลิตร ฉีดพ่นลงดินพื้นที่ 1 ไร่ ช่วงการทำเทือก
2. ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวเชื้อราเอนโดไฟต์สร้างความทนทานต่อโรคและแมลงของข้าว ใช้อัตรา 100 กรัม ละลายน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นในพื้นที่ 1 ไร่ ระยะต้นกล้าข้าวอายุ 5 วัน

ประโยชน์ของปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว

1. เพิ่มปริมาณไนโตรเจนเฉลี่ย 4.8 กิโลกรัมไนโตรเจนต่อไร่ต่อปี
2. สร้างฮอร์โมนกระตุ้นการงอกของเมล็ด ส่งเสริมการเจริญของระบบรากข้าว
3. เพิ่มการละลายซิลิเกต
4. สร้างความทนทานต่อโรคและแมลงของข้าว
5. ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร
6. เพิ่มผลผลิตข้าว

ผลสำเร็จ และการขยายผลต่อยอดการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการสาธิตขยายผลทดสอบผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวในการปลูกข้าวอินทรีย์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ดังนี้

1. การสาธิตขยายผลทดสอบผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวในการปลูกข้าวหอมมะลิพื้นเมืองอินทรีย์ จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งดินมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับต่ำ และดินเป็นกรด พบว่า การใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวส่งเสริมให้มีผลผลิตข้าวสูง 295.52 กิโลกรัมต่อไร่ โดยผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจากการไม่ใช้ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว คิดเป็น 17 เปอร์เซ็นต์

2. การสาธิตขยายผลทดสอบผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวในการปลูกข้าวอินทรีย์ พันธุ์ชัยนาท จังหวัดอยุธยา ซึ่งดินเป็นดินกรด พบว่า การใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับข้าวนา ร่วมกับผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ผลิตกรด 5-อะมิโนลิวูลินิก หรือ ALA (สาร ALA เป็นสารสำคัญที่ใช้ในการสังเคราะห์คลอโรฟิลล์ และวิตามินบี 12 ทำให้พืชทนต่อความเครียดจากสภาวะแวดล้อม) อัตรา 300 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ผลผลิตข้าว 444.08 กิโลกรัมต่อไร่ มีเปอร์เซ็นต์เมล็ดดีเพิ่มจากการไม่ใช้ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว คิดเป็น 4.50 เปอร์เซ็นต์

3. การใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ในการปลูกข้าวอินทรีย์ พันธุ์ กข 79 ในกลุ่มชุดดินที่ 16 ชุดดินหินกอง จังหวัดนครนายก ซึ่งดินมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นดินกรด พบว่า การใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับข้าวร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ส่งเสริมให้ต้นข้าวมีความสูงเพิ่มขึ้น 2.56 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตข้าว 772.83 กิโลกรัมต่อไร่ โดยเพิ่มขึ้นจากวิธีของเกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดทางการค้าซึ่งไม่ใช้ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว 4.62 เปอร์เซ็นต์

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าว ส่งเสริมการเจริญเติบโต สร้างความทนทานต่อโรคและแมลงของข้าว
2. ได้เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยชีวภาพสำหรับนาข้าวเพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกร
3. เป็นปัจจัยการผลิต สนับสนุนการลดใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์

◎ โครงการค่ายเยาวชน รักษ์พงไพร เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หลักสูตร ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

โครงการค่ายเยาวชน รักษ์พงไพร เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เข้าใจประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นที่รากฐานของประเทศ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้ฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา ซึ่งเป็นความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในชีวิตรจริง และสามารถพัฒนาต่อไปด้วยตนเองได้ โดยมูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ร่วมกับหน่วยงานภาคี 12 หน่วยงาน ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ร่วมการดำเนินโครงการโดยจัดฝึกอบรมนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 (ป.4-ป.5) จากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศจัดอบรม ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ 1 ศูนย์ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติสัตว์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติฯ 22 ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริของกรมป่าไม้ 8 ศูนย์ รวม 31 ศูนย์ทั่วประเทศ มีสาระเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ

การดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมดำเนินการโครงการฯ ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยกองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินร่วมดำเนินการจัดทำคู่มือพัฒนาหลักสูตร และเป็นวิทยากร ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ 1 ศูนย์ สถานีพัฒนาที่ดิน 25จังหวัด เป็นวิทยากร ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติสัตว์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติฯ 22 ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริของกรมป่าไม้ 8 ศูนย์ รวม 31 ศูนย์ทั่วประเทศ ในหัวข้อ การผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน น้ำหมักชีวภาพ และสารบำบัดน้ำเสียขจัดกลิ่นเหม็น และหญ้าแฝกพืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยเนื้อหาหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน น้ำหมักชีวภาพ และการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร 2) เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะอินทรีย์เพื่อผลิตสารบำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็น และ3) เพื่อให้เยาวชนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ผู้เข้าร่วมอบรม ประกอบด้วย เยาวชนระดับชั้น ป.4-ป.5 จากทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ศูนย์ละ 4 รุ่น รวมทั้งสิ้น 124 ค่าย ๆ ละ 60 คน รวมทั้งสิ้น 7,440 คนต่อปี และครูจำนวน 1,240 คน

ในปี 2562 เป็นปีที่ 5 การอบรมหลักสูตรดังกล่าว มุ่งสู่เป้าหมาย 3 รักษ์ คือ รักษ์ชาติ รักษ์ศาสนา รักษ์กษัตริย์ ผ่านหลักสูตรค่ายที่ปฏิบัติจริง ร่วมบูรณาการสหวิชาการ ในการพัฒนาเยาวชนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถต่อยอดสู่โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน และมีการประเมินผลภายหลังการอบรม โดยหน่วยงานส่วนกลางจากกองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินร่วมดำเนินการติดตามการประเมินผลการดำเนินงานระดับประเทศ และหน่วยงานส่วนภูมิภาคจากสถานีพัฒนาที่ดิน 25 จังหวัด ร่วมเป็นคณะติดตามประเมินผลการต่อยอดขยายผลสู่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชนของเยาวชนและโรงเรียนที่ผ่านการอบรม

กองเทคโนโลยีชีวภาพดิน กรมพัฒนาที่ดิน เข้าร่วมจัดนิทรรศการมีชีวิตหลักสูตรโครงการค่ายฯ ในงานสิรินธรพรรณไม้ เทิดไต้บรรดาราชินีนาถ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ กรุงเทพฯ เป็นประจำทุกปี และวันที่ 11 สิงหาคม 2562 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการโครงการค่าย “เยาวชน...รักษ์พงไพร เฉลิมพระเกียรติฯ” โดยเยาวชนที่ผ่านการอบรม และได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนเยาวชนระดับประเทศดีเด่น ด้านการต่อยอดหลักสูตรปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นตัวแทนกราบบังคมทูลรายงานการต่อยอดสู่โรงเรียนและชุมชน

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เยาวชนที่ผ่านการอบรมในปี 2562 จำนวน 7,564 คน จาก 504 โรงเรียน และครูจำนวน 1,628 คน รวมทั้งสิ้น 9,192 คน ผลการประเมิน พบว่า เยาวชนที่เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจภาพรวมหลักสูตร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ และสามารถนำไปต่อยอดสู่ครอบครัวและชุมชน
2. การพัฒนาผู้นำเยาวชน ระดับประเทศ ประกอบด้วย นักเรียนที่สามารถนำความรู้จากค่ายฯ ไปต่อยอดขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 100 คน ครูวิทยากรแกนนำ 70 คน ผู้บริหารการศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น 270 คน เป็นแกนนำการต่อยอดในพื้นที่ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน พร้อมทั้งเข้าร่วมจัดนิทรรศการโครงการฯ และเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเยาวชนที่ผ่านการอบรม และได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนเยาวชนระดับประเทศดีเด่น ด้านการต่อยอดหลักสูตรปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ของกรมพัฒนาที่ดิน กราบบังคมทูลรายงานการต่อยอดสู่โรงเรียนและชุมชน
3. การดำเนินโครงการปี 2558 – 2562 (ปี1 - 5) ได้พัฒนานักเรียน จำนวน 35,350 คน ครูวิทยากร 3,929 คน ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการศึกษา จำนวน 186 คน โรงเรียนต่อยอดขยายผล จำนวน 2,045 โรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ผู้นำเยาวชนที่สามารถนำความรู้ของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นแกนนำการต่อยอดในพื้นที่ในการช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดิน ปรับปรุงดิน เพื่อการพัฒนาที่ดินในพื้นที่ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
2. ได้เครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ทั่วประเทศ ประกอบด้วย ครูวิทยากร นักวิชาการศึกษา เพื่อพัฒนาโครงการฯ สู่ความยั่งยืน และสามารถขับเคลื่อนการต่อยอดขยายผลในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน น้ำหมักชีวภาพ และสารบำบัดน้ำเสียจัดกลิ่นเหม็น จากวิทยากรของกรมพัฒนาที่ดิน ณ ศูนย์เรียนรู้ฯ ทั่วประเทศ

ครูและนักเรียนที่ผ่านการอบรมนำความรู้ขยายผลต่อยอดสู่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

◎ การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS

เริ่มต้นจากการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตรครอบคลุมทุกหมู่บ้านจำนวนประมาณ 73,000 กลุ่ม โดยถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินให้ดีขึ้น เตรียมความพร้อมเข้าสู่การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์

ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา กรมพัฒนาที่ดินเปิดรับสมัครคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสนใจและประสงค์จะเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยคัดเลือกจากกลุ่มเกษตรกรที่ทำการผลิตเกษตรอินทรีย์ กลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ที่กรมฯ ได้เคยจัดตั้งไว้แล้ว หรือกลุ่มเกษตรกรระบบอื่น เช่น ระบบ GAP เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรธรรมชาติ เกษตรผสมผสาน เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์กับกรมพัฒนาที่ดินจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือด้านการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตทางการเกษตรที่จำเป็นสำหรับการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการด้านเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกรดำเนินการ

กรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมกับมูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย สนับสนุนด้านเทคนิควิชาการในการพัฒนา กลุ่มเกษตรอินทรีย์ด้วยกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS มีเป้าหมายการยอมรับของตลาดภายในประเทศ และภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง และการยอมรับเชิงนโยบายของรัฐ กระบวนการตรวจและรับรองใช้หลักการ PGS IFOAM และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย (Thai Standard Agriculture) มกษ. 9000 เล่ม 1 และเล่ม 2 ปรับประยุกต์เข้ากับบริบทของเกษตรกรรายย่อยในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย โดยทางกรมพัฒนาที่ดินได้บูรณาการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนเรื่องการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS มาตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน เพื่อใช้ PGS เป็นกระบวนการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเกษตรอินทรีย์ในส่วนของกรมพัฒนาที่ดิน

ในปัจจุบันมีกลุ่มเกษตรกรกระจายอยู่ทั่วประเทศ 48 จังหวัด มีศูนย์เรียนรู้ 31 แห่ง มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการมากกว่า 500 กลุ่ม 5,000 ราย 50,000 ไร่ โดยมีกลุ่มที่สามารถพัฒนาไปสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS แยกตามรายปีดังนี้

- ปี 2559 มีเกษตรกรผ่านการรับรอง PGS จำนวน 143 ราย พื้นที่ 1,494 ไร่
- ปี 2560 มีเกษตรกรผ่านการรับรอง PGS จำนวน 192 ราย พื้นที่ 1,569 ไร่
- ปี 2561 มีเกษตรกรผ่านการรับรอง PGS จำนวน 256 ราย พื้นที่ 2,510 ไร่
- ปี 2562 มีเกษตรกรผ่านการรับรอง PGS จำนวน 312 ราย พื้นที่ 3,494 ไร่

จากการดำเนินงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ PGS มาอย่างต่อเนื่อง สรุปผล ดังนี้

1. การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ร้อยละ 100 ส่งผลให้ลดต้นทุนการผลิตลงได้ร้อยละ 32.85 และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.54

2. กลุ่มเกษตรกรสามารถเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้ โดยการใช้กระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ซึ่งเป็นระบบที่คิดค้นโดย IFOAM เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อยที่มีการใช้กันทั่วโลก มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเกษตรกรในแต่ละท้องถิ่น เสียค่าใช้จ่ายน้อย และยังช่วยเสริมสร้างกระบวนการให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนา และมีความเข้มแข็งจากกิจกรรมกลุ่ม สังคมมั่นคง และนำไปสู่ความยั่งยืน

3. ผู้บริโภคมีความมั่นใจในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกระบวนการ PGS เป็นระบบที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ช่วยกันตรวจสอบในขั้นตอนการผลิต จะช่วยในการรับรองผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรจากกิจกรรมการรับรองทางสังคม สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ซื้อตรงกับเกษตรกรผู้ผลิต ราคาสินค้าไม่ผ่านคนกลาง สินค้าเกษตรอินทรีย์จึงมีราคาไม่สูงมากจนเกินไป ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์มาบริโภคได้มากขึ้นนั่นเอง อันเป็นการส่งเสริมการผลิตเกษตรอินทรีย์

ในปีงบประมาณ 2563 กรมฯ ยังคงขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ที่เรียกว่า “มิสเตอร์เกษตรอินทรีย์” โดยให้การสนับสนุนข้อมูลวิชาการด้านการจัดการดิน การเตรียมดินให้อุดมสมบูรณ์ พร้อมจะผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ข้อมูลแผนที่ดิน การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันพัฒนาการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบ PGS สนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้กับกลุ่มเกษตรกร และจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS กระจายอยู่ตามบริเวณต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อพัฒนาให้กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งจนไปสู่การขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS ในที่สุด

◎ การพัฒนาและสร้างเครือข่ายหมอดินอาสา

โครงการพัฒนาและสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปีงบประมาณ 2562 ระหว่างวันที่ 29-30 สิงหาคม 2562 ณ ห้องประชุม 801 กรมพัฒนาที่ดิน

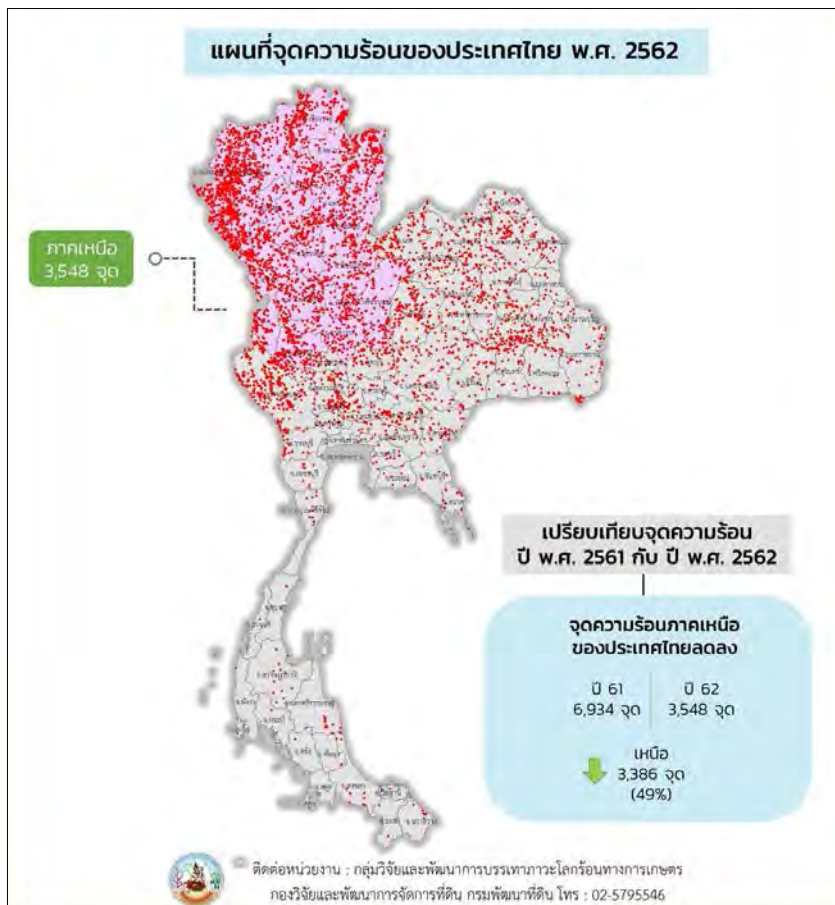
โครงการพัฒนาและสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปีงบประมาณ 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หมอดินอาสาประจำจังหวัดรับทราบทิศทางการดำเนินงานร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน ในบทบาทของหมอดินอาสาประจำจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญในการเชื่อมโยงและเป็นศูนย์กลางเครือข่ายหมอดินอาสาในระดับพื้นที่ โครงการนี้เปิดเวทีการพบปะแลกเปลี่ยน ระดมสมองเพื่อกำหนดแนวทางการบริหารเครือข่ายของหมอดินอาสาทุกระดับ (หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด) พร้อมทั้งเพิ่มพูนความรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการน้ำให้กับหมอดินอาสา กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรม คือ หมอดินอาสาประจำจังหวัด 77 จังหวัด จังหวัดละ 1 ราย และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12 แห่งละ 1 ราย รวมผู้เข้าอบรมจำนวนทั้งสิ้น 89 ราย มีการบรรยาย เรื่อง เทคโนโลยีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ วิทยากรจากบริษัทซูเปอร์โปรดักส์ จำกัด และเรื่อง การจัดการทรัพยากรดินเบื้องต้นสำหรับหมอดินอาสา วิทยากรจากกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน รวมถึงมีการแบ่งกลุ่มย่อยระดมสมอง เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสำหรับนำไปจัดทำแนวทางการพัฒนาหมอดินอาสา โดยแบ่งหมอดินอาสาออกเป็น 6 กลุ่มย่อย ดังนี้ กลุ่มที่ 1 การจัดทำฐานข้อมูลและการบริหารจัดการฐานข้อมูลหมอดินอาสา กลุ่มที่ 2 บทบาทหน้าที่ ปัญหา การดำเนินงาน และการดูแลเครือข่ายหมอดินอาสา กลุ่มที่ 3 เกษตรอินทรีย์ กลุ่มที่ 4 การจัดทำแผนการพัฒนาที่ดินระดับตำบล กลุ่มที่ 5 การแจ้งเตือนสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และกลุ่มที่ 6 ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ในการแบ่งกลุ่มย่อยประกอบด้วยประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นวิทยากรประจำกลุ่ม ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน และกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการพัฒนาและสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปีงบประมาณ 2562

1. หมอดินอาสาได้รับความรู้เรื่องเทคโนโลยีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรดิน โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำเกษตรในพื้นที่ของตนเอง พร้อมทั้งถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในเครือข่ายได้
2. ได้แนวคิดในการพัฒนาเครือข่ายหมอดินอาสา โดยเฉพาะหมอดินอาสาประจำจังหวัดได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างให้มีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น
3. กรมพัฒนาที่ดินได้แนวทางการพัฒนาหมอดินอาสาตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่สอดคล้องกับความต้องการในระดับพื้นที่

◎ โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ

โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังและการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่ 68 ตำบล 37 อำเภอ 9 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน พะเยา ลำพูน ลำปาง และตาก ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้าว ข้าวโพด และอ้อย ปืงประมาณ พ.ศ. 2562 งบประมาณ 44,412,000 บาท ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยมีผลการดำเนินงานในกิจกรรมไถกลบ 75,193 ไร่ และกิจกรรมผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 4,680 ตัน ครอบคลุมเกษตรกรได้รับประโยชน์ไม่น้อยกว่า 800 ราย ต่อปี และจุดความร้อนลดลง 49.00 เปอร์เซ็นต์ ดังภาพที่ 1 กิจกรรมดังกล่าวเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินให้ยั่งยืนสืบไป สำหรับในปีงบประมาณ 2563 กรมพัฒนาที่ดินได้ขยายผลการดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ กิจกรรมไถกลบ 70,000 ไร่ และกิจกรรมผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 4,661 ตัน

ภาพแสดงผลการดำเนินงานโครงการฯ พ.ศ. 2562

◎ โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ มีที่มาจากการบูรณาการกิจกรรมของหน่วยงานภายในกรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ กิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำ ปรับปรุงบำรุงดิน แก้ไขสภาพดินเสื่อมโทรม และอื่น ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ในรูปแบบการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ (Watershed Management) ซึ่งมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ (พ.ศ. 2558-2569) ยุทธศาสตร์ที่ 5 การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน กลยุทธ์การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมและชะล้างพังทลายของดินด้วยโครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ ในลักษณะการบริหารจัดการพื้นที่ในเชิงลุ่มน้ำ โดยการแบ่งการจัดการเป็นระดับลุ่มน้ำย่อยตามลำดับความสำคัญ ที่ได้จากการพิจารณาจากหลาย ๆ ปัจจัยร่วมกัน เช่น สภาพการชะล้างพังทลายของดิน ความร่วมมือของกลุ่มเกษตรกร สภาพทางเศรษฐกิจสังคม และปัจจัยอื่น ๆ แล้วจึงทำการกำหนดเป็นแผนพัฒนาพื้นที่รายปี โดยมีการกำหนดมาตรการด้านการป้องกันและฟื้นฟูทรัพยากรดินตามสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ จนสามารถแก้ไขปัญหการชะล้างพังทลายได้ทั้งลุ่มน้ำที่ทำการศึกษา โดยสรุปคือ โครงการนี้มีเป้าหมายเพื่อจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการ การชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

ผลสำเร็จของโครงการนี้ กรมพัฒนาที่ดินจะได้ต้นแบบแผนการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปี 2562 ซึ่งเป็นโครงการนำร่องบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยแม่สาคร-ห้วยสลัก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดน่าน สำหรับนำไปขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ดังนั้น ผลประโยชน์ที่กรมพัฒนาที่ดินจะได้รับจากโครงการนี้คือ

1. กรมพัฒนาที่ดินมีต้นแบบแผนการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศ ต่อไป
2. หน่วยงานด้านวิชาการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีค่าดัชนีชี้วัดที่นำไปใช้ในการพัฒนางานวิจัยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่และสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพยากรดิน
3. กรมพัฒนาที่ดินมีแนวทางการดำเนินงานจัดทำแผน ที่เป็นไปตามมาตรฐานหลักวิชาการด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ
4. เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดิน และพื้นที่ดินปัญหา มีแผน

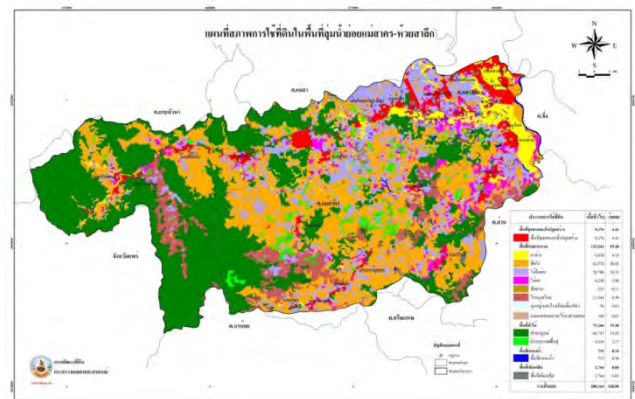
การจัดการการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมตรงตามศักยภาพของพื้นที่

สำหรับการขยายผลต่อยอดดำเนินการหลังจากโครงการนำร่องที่ลุ่มน้ำย่อยแม่สาคร - ห้วยสาลีก อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน กรมพัฒนาที่ดินได้ขอตั้งงบประมาณในการดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทและแผนบริหารจัดการพื้นที่ ในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน หรือพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินเพิ่มเติมในปี 2563 อีกจำนวน 10 พื้นที่ และในปี 2564 จะได้นำแผนแม่บทและแผนบริหารจัดการพื้นที่ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการสำรวจ ออกแบบโดยละเอียด เพื่อขอตั้งงบประมาณค่าก่อสร้างในปีงบประมาณ 2565 ต่อไป ดังนั้นในการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ศึกษา จะกำหนดกรอบแผนการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ คือ ปีแรกเป็นการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่และวางแผนปฏิบัติงาน ปีที่ 2 เป็นการสำรวจและออกแบบพื้นที่โครงการโดยละเอียด และปีที่ 3 เป็นการดำเนินการก่อสร้าง

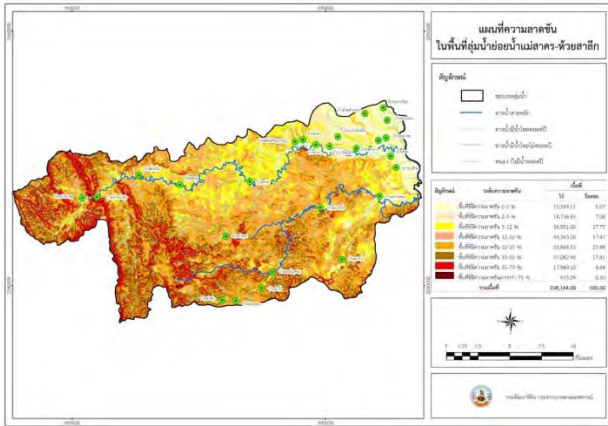
ผลการดำเนินงานโครงการนำร่องที่ลุ่มน้ำย่อยแม่สาคร-ห้วยสาลีก อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

เป็นที่ทราบกันดีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของดินเอง และจะเกิดรุนแรงมากขึ้นถ้าพื้นที่มีความลาดชันมากขึ้น และไม่มีสิ่งปกคลุมผิวดิน ซึ่งลักษณะสภาพภูมิประเทศและสภาพการใช้ที่ดินบริเวณพื้นที่โครงการนำร่องนี้ จะเห็นได้ชัดว่าเป็นพื้นที่ ที่มีความลาดชันสูงและมีการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไร่ข้าวโพด จึงทำให้ปัญหาการชะล้างพังทลายของดินมีความรุนแรงมาก จะเห็นได้จากแผนที่แสดงความลาดชัน และแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพการใช้ที่ดิน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยน้ำแม่สาคร-ห้วยสาลีก อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 208,164 ไร่ พบว่า มีการใช้ที่ดินแบ่งออกเป็น 5 ประเภทหลัก ได้แก่

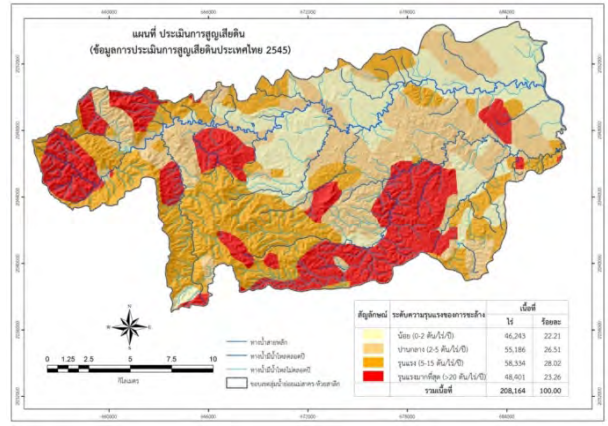
1. พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 123,243 ไร่ ได้แก่ ข้าวโพด ข้าวไร่ ยางพารา สัก ยูคาลิปตัส
2. พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 73,266 ไร่
3. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 9,176 ไร่
4. พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,764 ไร่
5. พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 715 ไร่

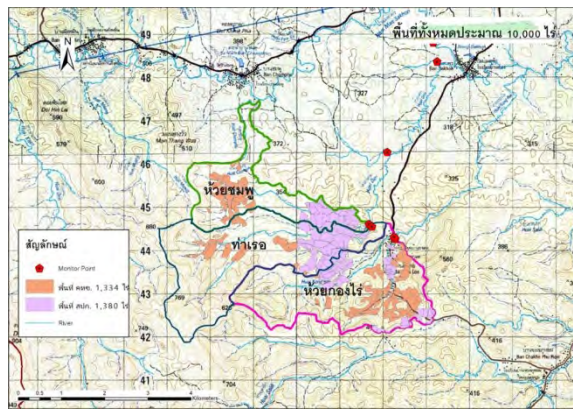
แผนที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยแม่สาคร-ห้วยสาลีก

แผนที่ 2 ความลาดชันในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยน้ำแม่สาคร-ห้วยสาลีก

แผนที่ 3 ประเมินการสูญเสียดิน

พื้นที่ลุ่มน้ำเป้าหมายในแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม ลุ่มน้ำย่อยแม่สาคร-ห้วยสาลีก ระยะ 1 ปี

โดยการดำเนินการได้วิเคราะห์สภาพปัญหาพร้อมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้มีการทำประชาพิจารณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ เพื่อนำมาประเมินในการจัดทำแผนบริหารจัดการโครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จนได้พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยที่จะนำมาวิเคราะห์จัดทำแผนมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ (Conceptual Design for Land and Water Conservation Measures)

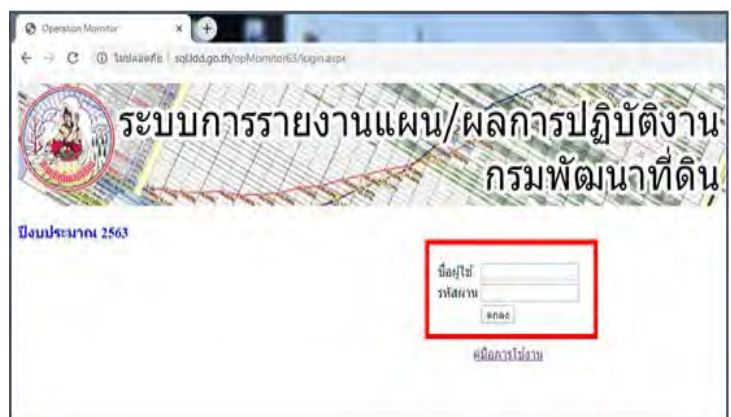
◎ การพัฒนาระบบการรายงานแผนผลการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมพัฒนาที่ดิน

การจัดทำระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน กรมพัฒนาที่ดิน เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 “มาตรา 47 ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธี ที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย” ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการจัดทำระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม เร่งรัด

การดำเนินงานของกรมให้มีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

การพัฒนาระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน กรมพัฒนาที่ดิน ที่ผ่านมาใช้โปรแกรม Excel ในการจัดทำระบบอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจตุรระบบประมาณ แผนงาน ผลผลิต โครงการ และกิจกรรมหลักตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และแบบฟอร์มการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ แต่ในการใช้งานระบบดังกล่าวยังขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายของระบบ ซึ่งในการใช้งานระบบ กองแผนงาน

ภาพแสดงการบันทึกข้อมูลรายงาน/ผลการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน

จะต้องเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยงาน และนำมาบันทึกลงในระบบ ประกอบกับในปัจจุบันระบบราชการ 4.0 ประเทศไทยมุ่งสู่ไทยแลนด์ 4.0 มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ภาครัฐต้องปรับตัวให้สามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมยุคดิจิทัลท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ จึงต้องมุ่งเน้นความคล่องตัวเพื่อขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ (Agenda – Based) และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเปลี่ยนระบบราชการสู่ Government 4.0 กองแผนงาน จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบการรายงานแผน/ผลการปฏิบัติงาน กรมพัฒนาที่ดิน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำระบบร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีกระบวนการในการพัฒนาระบบ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนวิเคราะห์การใช้งานระบบเดิม และความต้องการใช้งานระบบใหม่ ให้สามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ในรูปแบบ real time เพื่อให้มีความทันสมัย และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในขั้นตอนการปฏิบัติงานภายใน และกระบวนการบริหาร กำกับ ติดตาม เร่งรัดการปฏิบัติงานของกรมพัฒนาที่ดิน พร้อมเปิดใช้งานระบบผ่านทางเว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน LDD Intranet เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานได้ใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

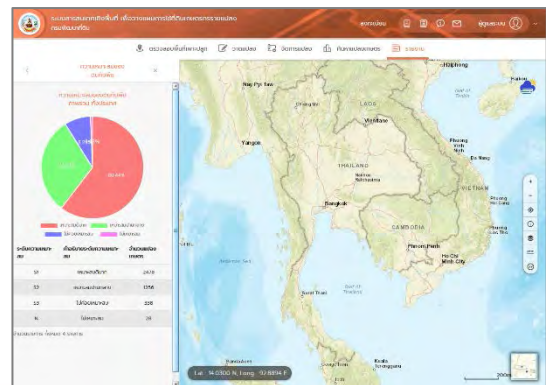
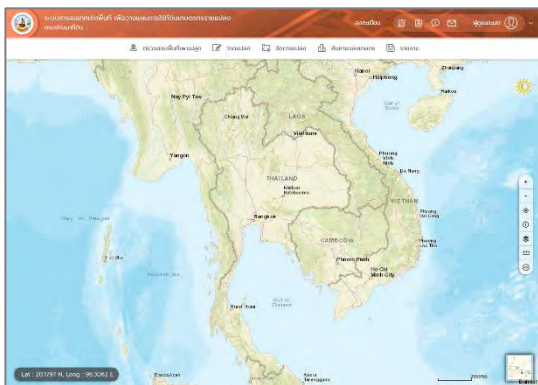
ภาพแสดงการเรียกข้อมูลรายงานแผนผลการปฏิบัติงานในรูปแบบไฟล์ Excel

◎ ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรายแปลง (LDD on Farm Land use Planning)

ที่มาของการดำเนินงาน

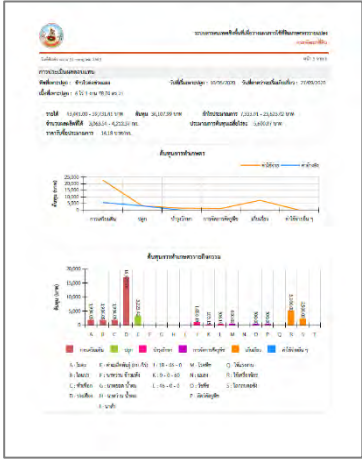
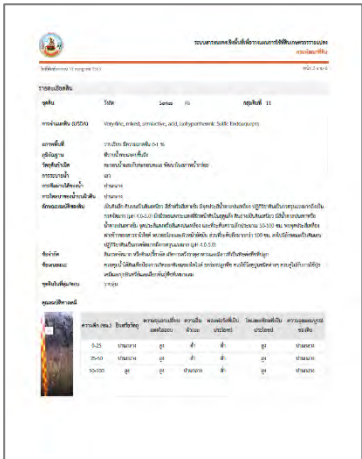
ปัจจุบันพบว่ามีผู้นำพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมาทำการเกษตร มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่ไม่ถูกต้องตามคำแนะนำของหลักวิชาการ เช่น การใส่ปุ๋ยที่ไม่เหมาะสมกับคุณสมบัติของดินและความต้องการของพืช การปลูกพืชไม่เหมาะสมกับพื้นที่ การปลูกพืชตามความต้องการของตลาด และใช้เทคโนโลยีและปัจจัยการผลิตตามโฆษณาชวนเชื่อตามสื่อต่าง ๆ ส่งผลให้การทำการเกษตรมีต้นทุนที่สูง เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ทำให้ได้ผลผลิตต่ำกว่าศักยภาพของดินและคุณภาพไม่ดี นำไปสู่การขาดทุน และการลดลงของพื้นที่เกษตร ดังนั้น เกษตรกรจึงควรคำนึงถึงการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ตามแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินสำหรับแปลงของเกษตรกร ซึ่งเป็นการเสนอแนะทางเลือกในเชิงวิชาการและเป็นองค์ความรู้ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศักยภาพของพื้นที่ทำกินของเกษตรกร และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการใช้ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้

กรมพัฒนาที่ดิน ได้เห็นความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดินสำหรับทำการเกษตรรายแปลง จึงพัฒนา “ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกร ระดับรายแปลง” เพื่อใช้เป็นแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจถึงศักยภาพของพื้นที่ทำกิน และสามารถนำมาใช้ในการวางแผนการใช้ที่ดินได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในระบบนี้ มีฐานข้อมูลที่ครอบคลุมหลายด้าน ประกอบด้วย ข้อมูลชุดดิน ข้อมูลการใช้ที่ดิน ข้อมูลดินปัญหา ข้อมูลความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ (S1, S2, S3, N) คำแนะนำการใส่ปุ๋ย ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ ข้อมูลปริมาณน้ำฝน ข้อมูลที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อ ข้อมูลแหล่งน้ำ ผลผลิตคาดการณ์และการจัดการดิน และมีข้อมูลพืช 31 ชนิดพืช ประกอบด้วย ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง สับปะรด ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด ทุเรียน เงาะ มะม่วง ส้ม มะพร้าว ผักกินใบ พริก มะเขือ มะเขือเทศ กระเจี๊ยบเขียว กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง มันเทศ เผือก หน่อไม้ฝรั่ง กาแฟ

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน

1. สามารถวางแผนและบริหารจัดการข้อมูลแปลงได้ด้วยตนเองบนแผนที่ Online เช่น แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม (Imagery map) แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม (Google Map) และแผนที่แบบผสม (Hybrid map) จะทำให้ทราบถึงข้อมูลประจำแปลงนั้น ๆ ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว เพื่อนำมาใช้วางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรายแปลงได้อย่างเหมาะสม เมื่อบริหารจัดการแปลงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ระบบจะคำนวณต้นทุนการผลิต และคาดการณ์ผลผลิต ประจำแปลง รายรับ-รายจ่าย ผลกำไรขาดทุน และสรุปข้อมูลให้เกษตรกรเป็นรายแปลง พร้อมทั้ง มี QR Code เพื่อให้เกษตรกรสามารถสแกนเข้าดูข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
2. เกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลที่ได้นำมาใช้เป็นแนวทางวางแผนการเพาะปลูกในพื้นที่จริง หรือต้องการปรับเปลี่ยนพืชเป็นชนิดอื่น ๆ ได้ เพื่อเป็นทางเลือกการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับชุดดิน
3. เป็นเครื่องมือให้เกษตรกรใช้ประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกการปลูกพืชให้เหมาะสมกับชุดดิน และการบริหารจัดการแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ปัจจุบันมีจำนวนเกษตรกรที่ลงทะเบียนในระบบทั้งหมด 120,138 ราย
5. มีจำนวนแปลงในระบบทั้งหมด 35,926 แปลง

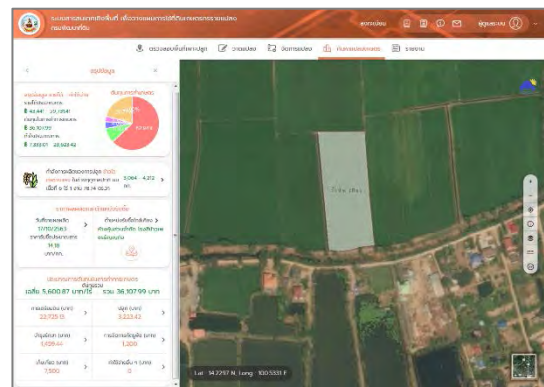
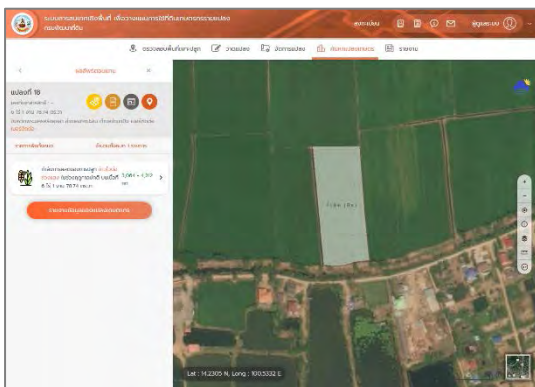

ประโยชน์ที่กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับ

1. กรมพัฒนาที่ดิน มีระบบที่สามารถเข้าใช้งานได้ผ่านระบบออนไลน์ ทั้งในรูปแบบ Web Application และ Mobile Application
2. สร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของทรัพยากรดินที่มีอยู่นับเป็นแนวทางพื้นฐานที่สำคัญทางการเกษตร ส่งผลให้สามารถลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ปุ๋ยและสารเคมี ลดผลกระทบต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
3. เป็นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกร หมอดินอาสา และประชาชน ส่งผลให้กระจายความรู้ออกไปได้ในวงกว้าง ลดค่าใช้จ่าย และอัตรากำลังบุคลากรที่ต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยี
4. เป็นการให้บริการที่ยึดเกษตรกรหรือประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric & Service-Oriented Government)

การขยายผลต่อยอด

ในปัจจุบันมีการเชื่อมโยงกับโครงการบัตรดินดี ทำให้หมอดินอาสา และเกษตรกร ที่มีบัตร ID Din Dee สามารถใช้ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรายแปลง (LDD On Farm Land Use Planning) ได้ทันทีทุกที่ ทุกเวลาผ่านอินเทอร์เน็ต ทำให้การสืบค้นข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูล มีความสะดวก ลดระยะเวลาและขั้นตอนการเรียกใช้และประมวลผลข้อมูล นำไปสู่การพัฒนาภาคการเกษตร ไปสู่การเป็นเกษตร 4.0

◎ การดำเนินงานด้านการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โปรแกรม และแอปพลิเคชัน

กรมพัฒนาที่ดิน ได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในรูปแบบโปรแกรมและแอปพลิเคชันต่าง ๆ โดยมีแอปพลิเคชันที่สำคัญ คือ Chatbot คู่กับหมอดิน และระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรมรายแปลง (LDD On Farm Land Use Planning) เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถให้บริการแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ในการขอรับบริการ และเข้าถึงข้อมูลการเกษตรด้านต่าง ๆ ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความเร็วในการบริการ

Chatbot คู่กับหมอดิน

เป็นแอปพลิเคชันที่มีการส่งข้อมูลข่าวสาร ลักษณะ Broadcast ประชาสัมพันธ์ สื่อความรู้ บทความวิชาการ คลิปวิดีโอที่น่าสนใจ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมงานต่าง ๆ เป็นระบบโต้ตอบอัตโนมัติหากต้องการสอบถามข้อมูลและบริการ โดยสามารถเลือกเมนูในหน้าต่างการสนทนา 6 เมนู

ประโยชน์ ผู้ใช้งานสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลผ่านโซเชียลมีเดีย และได้รับคำตอบที่ต้องการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ติดต่อสอบถาม เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์การ ช่วยลดต้นทุนในการจัดหาบุคลากรที่จะตอบคำถาม ทำให้ผู้ติดต่อสอบถามเกิดความรู้สึกพึงพอใจในการเอาใจใส่ในการแก้ไขปัญหา เป็นการนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานหรือการให้บริการประชาชน

แผนการตรวจสอบประจำปี	ผลการปฏิบัติงาน
<p>1. การให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และการตรวจสอบความถูกต้อง และเชื่อถือได้ของ ข้อมูลทางการเงิน การบัญชี</p> <p>• ใบสำคัญคู่จ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดซื้อ/จัดจ้าง - คชจ. ฝึกอบรม - คชจ. ในการบริหารงาน - ค่าเช่าบ้าน - ค่ารักษาพยาบาล - ค่าการศึกษาบุตร 	<p>ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมีการควบคุมที่ดี</p>
<p>• การบริหารพัสดุ</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1) การจัดทำบัญชีคุมวัสดุและใบเบิกควรบันทึก รายละเอียดข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญอย่างเพียงพอและครบถ้วนเพื่อใช้ในการสอบทานและเป็นเอกสารอ้างอิง 2) การจัดทำบัญชีคุมวัสดุของทุกหน่วยงานต้องใช้รูปแบบที่กวพ. กำหนดเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปตามระเบียบกำหนด(หนังสือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุที่ กค (กวพ.) 0408.4/ ว129 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2559 เรื่องการลงทะเบียนควบคุมพัสดุทางราชการ) 3) ด้านการจัดเก็บวัสดุ ควรให้มีการสำรวจความต้องการของวัสดุแต่ละรายการตามข้อเท็จจริงเพื่อวางแผนการจัดซื้อวัสดุในปริมาณที่สอดคล้องกับการใช้งานจริงและสถานที่จัดเก็บ

แผนการตรวจสอบประจำปี

- ด้านการรับจ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online)

ผลการปฏิบัติงาน

ดำเนินการสอบทานและรายงานผลการตรวจสอบแล้วเสร็จ โดยความเห็นของผู้ตรวจสอบภายใน มีดังนี้

- 1) แบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ KTB Corporate Online ควรกำหนดเลขที่ของแบบและจัดเก็บข้อมูลเป็นแฟ้มถาวรพร้อมทั้งจัดทำทะเบียนคุมเอกสารเพื่อความสะดวกในการสืบค้นตรวจสอบ และเป็น การปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- 2) การดำเนินงานด้านการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online) หน่วยงานต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของระเบียบทางราชการ เพื่อป้องกันการร้องเรียนจากผู้มีสิทธิรับเงินและ ข้อทักท้วงจากหน่วยงานตรวจสอบภายนอก

- ระบบงานความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง

ดำเนินการสอบทานข้อมูลในระบบงานความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง จำนวน 4 ระบบงานและรายงานผลการตรวจสอบ โดยข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน มีดังนี้

- 1) ควรให้มีการจัดทำทะเบียนคุมการบันทึกข้อมูลระบบงานความรับผิดทางละเมิดและแพ่งเพื่อควบคุมการบันทึกข้อมูลมิให้ดำเนินการล่าช้าซึ่งมีผลกับอายุของสำนวน
- 2) หน่วยงานควรจัดให้มีการติดตามและเร่งดำเนินการในกรณีสำนวนที่ใกล้จะหมดอายุความของสำนวนเพื่อประโยชน์ของทางราชการ
- 3) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรเร่งจัดส่งเอกสารหลักฐานให้กรมบัญชีกลาง พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลการชำระเงินในระบบความรับผิดทางละเมิดและแพ่งระบบข้อมูลฐานลูกหนี้ให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

แผนการตรวจสอบประจำปี

- การสอบทานการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ ผลการดำเนินงาน/โครงการตามแผนการตรวจสอบประจำปี พ.ศ. 2562

ผลการปฏิบัติงาน

ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบ

- ด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ จำนวน 43 หน่วยงาน
- ด้านผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ กิจกรรม : ท่อส่งน้ำ ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ผู้ตรวจสอบภายในได้ให้ความคิดเห็นดังนี้

- 1) การทบทวนการเสนอโครงการขอรับงบประมาณ เพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบที่อาจทำให้การก่อสร้างล่าช้า
 - 1.1) การสำรวจสภาพพื้นที่จริง ความพร้อมของพื้นที่ ความต้องการของชุมชนตรงกับเงื่อนไขโครงการ
 - 1.2) ปัญหาอุปสรรค เพื่อประเมินความสามารถที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในแผนที่กำหนด
- 2) การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานโครงการให้สอดคล้องกับหลักการ วัตถุประสงค์โครงการ/ภารกิจกรม เพื่อประโยชน์ของชุมชน/เกษตรกรอย่างแท้จริง

2. การบริการให้คำปรึกษา (Consulting Service)

ซึ่งต้องศึกษาประเด็นของเรื่องที่ให้คำปรึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดทางเลือก วิธีการให้คำปรึกษา และสรุปประเด็น ซึ่งข้อมูลที่ใช้ต้องเป็นข้อมูลจริง เชื่อถือได้ ข้อเสนอแนะสามารถวิเคราะห์บนพื้นฐานของหลักการและสมเหตุผล ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยมี 2 รูปแบบ ได้แก่

- 2.1 ถ่ายทอดความรู้ตามแผนปฏิบัติงาน การบริการให้คำปรึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
- 2.2 การให้คำปรึกษา ในรูปแบบลายลักษณ์อักษร และช่องทางสื่อสาร
 - 22.1 การตอบข้อหารือ
 - 22.2 การชักจูงความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานต่างๆ
 - 22.3 การสรุปประเด็นข้อตรวจพบ

ถ่ายทอดความรู้ให้ทุกหน่วยงาน เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการเงินและการบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง ดังนี้

1. ผ่านช่องทางโทรศัพท์, Line, e-mail
2. หนังสือแจ้งเวียนชักจูงความเข้าใจแนวทางปฏิบัติต่างๆ ได้แก่
 - วิธีคำนวณและจัดทำรายงานการใช้ สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงประจำปี
 - ชักจูงความเข้าใจกรณีจัดทำประกันภัยราชการ
 - การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกันภัยราชการ

รายการผลการตรวจสอบ ตามแผนการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

1. ส่วนกลาง

ตรวจสอบใบสำคัญคู่จ่าย, ตรวจสอบยานพาหนะ, ตรวจสอบด้านการรับ - จ่ายเงินของส่วนราชการ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (KTB Corporate Online), ตรวจสอบการบริหารงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, และสอบทานมาตรการแก้ไขปัญหานี้คำสาขารัฐูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ

2. ส่วนภูมิภาค

ตรวจสอบทางการเงิน, ตรวจสอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง, ตรวจสอบด้านการปฏิบัติงาน และสอบทาน การประเมินผลการควบคุมภายใน

เสนอ

ผู้บริหาร

กำกับดูแลให้ปฏิบัติ ตามระเบียบ
กฎหมาย และนโยบายอย่างสม่ำเสมอ

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ลดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน
- เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
- การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์

โครงการคัดเลือกหน่วยรับตรวจที่ปรับปรุงงาน
ตามผลการตรวจสอบภายในดีเด่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562

◎ การพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย ประเทศไทยต้องก้าวไปสู่ Thailand 4.0 เพื่อให้ภาครัฐปรับตัวให้เท่าทัน และตอบสนองความคาดหวังของทุกภาคส่วน ซึ่งการพัฒนาเป็น Thailand 4.0 ภาครัฐหรือระบบราชการต้องปรับตัวเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 ทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งหมายความว่า ระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม (transform) ให้สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับของประชาชนได้อย่างแท้จริง (Credible and Trusted Government) มีแนวทางการพัฒนาใน 3 มิติ คือ มิติที่ 1 ภาครัฐต้องเปิดกว้างเชื่อมโยงกัน(Open & Connected Government) มิติที่ 2 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) และมิติที่ 3 ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government) โดยอาศัยปัจจัยหลักสำคัญในการขับเคลื่อน คือ การสานพลังทุกภาคส่วน (Collaboration) การสร้างนวัตกรรม (Innovation) และการปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/ Digitalization)

กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวในการพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0 โดยใช้หลักการ Smart LDD ประกอบด้วย

- 1) Smart Service : การให้ความสำคัญกับลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2) Smart Connection : ความสะดวกในการติดต่อ เข้าถึง การใช้ และการแบ่งปันข้อมูลร่วมกัน
- 3) Smart Collaboration : การทำงานเป็นทีม และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และ
- 4) Smart Operation : การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยมีผลการดำเนินการพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0 จำแนกตามมิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ภาครัฐที่เปิดกว้างเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government) กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการสานพลังจากทุกภาคส่วนตามหลัก **Smart Collaboration** ด้วยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านดินภายในและระหว่างประเทศ โดยเครือข่ายระหว่างประเทศ กรมฯ เป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อนสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งภูมิภาคเอเชีย (Asian Soil Partnership: ASP) มีการจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย หรือ Center of Excellence for Soil Research in Asia (CESRA) เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางข้อมูลและสร้างเครือข่ายความร่วมมือของนักวิจัยด้านทรัพยากรดินของภูมิภาคเอเชีย การจัดตั้งสมาคมดินโลก และการจัดตั้งสมัชชาความร่วมมือทรัพยากรดินแห่งประเทศไทย สำหรับเครือข่ายภายในประเทศ พัฒนาเครือข่ายหมอดินอาสา ซึ่งเป็นเกษตรกรอาสาสมัครเป็นตัวแทนของชุมชน มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ร่วมวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาที่ดิน เรียนรู้การใช้ข้อมูลเทคโนโลยีด้านการเกษตรไปพัฒนาให้

เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ กรมฯ ปรับวิธีการทำงานในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) รวมทั้งการพัฒนาที่ดินเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ได้แก่ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ การใช้ประโยชน์ที่ดินเหมาะสมตามศักยภาพของดิน ภายใต้โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรดินเชิงบูรณาการระดับลุ่มน้ำ (เขตพัฒนาที่ดิน) นอกจากนี้กรมฯ ยังใช้หลักการ **Smart Connection** บูรณาการข้อมูลด้านดินและการใช้ที่ดิน จัดทำเป็น Big data ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลเชิงพื้นที่จาก 19 หน่วยงาน จัดทำแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) เป็นเครื่องมือแสดงผลข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศพร้อมระบบแนะนำผลการปรับเปลี่ยนเป็นข้อมูลสนับสนุน จูงใจ ทางเลือกให้เกษตรกรสามารถเลือกปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรตามต้องการ รวมทั้งขับเคลื่อนโครงการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมโดยรวมจัดทำแผนบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้ข้อมูล Agri-map เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรายย่อย นอกจากนี้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตลาด การแปรรูป การขนส่ง สามารถใช้ข้อมูล Agri-map ในการบริหารจัดการได้

มิติที่ 2 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government) กรมพัฒนาที่ดินนำหลัก **Smart Service** ด้วยการปฏิบัติงานเชิงรุกแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนผ่านหลากหลายช่องทางทั้งติดต่อด้วยตนเอง สมาร์ทโฟน หรือเว็บไซต์ มีการปรับเปลี่ยนการให้บริการประชาชนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ผ่าน Web Application และ Mobile Application ตัวอย่างเช่น บัตรดินดี (ID Din Dee) ดินออนไลน์ (บริการข้อมูลดินและการใช้ที่ดิน) LDD On Farm (ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อกวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรายแปลง) Ldd Land Info (ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินรายจังหวัด) LDD's IM FARM (ฐานข้อมูลจำลองการเกษตรกรรม) คลิปเด็ดหมอดิน ระบบสืบค้นและให้บริการแผนที่ Online โปรแกรมแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โปรแกรมวัสดุการเกษตร เป็นต้น การลดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการแผนที่ตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวก และการลดภาระประชาชนโดยโปรแกรมวัสดุการเกษตรเพื่อยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (No copy)

มิติที่ 3 ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government) กรมพัฒนาที่ดินนำหลัก **Smart Operation** มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่ การพัฒนานำเทคโนโลยีสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ (GIS) สนับสนุนปฏิบัติงานในรูปแบบของ Web Application Mobile Application และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent : AI) เช่น LDD Zoning ระบบช่วยสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ สามารถพิมพ์แผนที่เพื่อนำไปตรวจสอบกับพื้นที่จริง หากมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน เจ้าหน้าที่สามารถแก้ไข ปรับปรุง (Redline) ข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว Agri-map online เป็นเครื่องมือแสดงผลข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศพร้อมระบบแนะนำผล

การปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตด้วยพืชทดแทน ในรูปแบบเว็บแผนที่แบบออนไลน์ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ที่สามารถใช้งานได้จากทุกที่ทุกเวลาผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เริ่มนำ AI มาใช้

เพื่อตอบคำถามแทนเจ้าหน้าที่ผ่าน Chatbot “คุยกับหมอดิน” เป็นต้น ในการบริหารจัดการองค์กรมีนโยบาย ประหยัดทรัพยากรตามหลัก 3R คือ Reduce Reuse และ Recycle โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบบริหารจัดการ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดทรัพยากรและงบประมาณ ได้แก่ ระบบบริหารจัดการประชุม (e-Meeting/VDO Conference) ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการลาอิเล็กทรอนิกส์ ระบบฐานข้อมูล ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature) บนเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล ระบบบริหารจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ระบบรายงานแผน/การปฏิบัติงานฯ สารสนเทศทรัพยากรบุคคล (DPIS) ไปรษณีย์ พด. (LDD Mail) เป็นต้น นอกจากนี้กรมฯ ยังมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรและผู้นำให้มีความรอบรู้ เป็นนักคิด มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความคิดเชิงวิฤกฤตที่จะพร้อมรับมือกับปัญหาที่มีความซับซ้อน โดยการส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกอบรมตามแผนพัฒนาบุคลากรประจำปี การกำหนด Career path ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก/กอง การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฯลฯ

ผลลัพธ์จากการดำเนินงาน การขับเคลื่อนการพัฒนาองค์การสู่ระบบราชการ 4.0 ส่งผลให้ กรมพัฒนาที่ดินบรรลุผลสัมฤทธิ์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ **(1) ด้านการประเมินส่วนราชการตามมาตรการ การปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ** กรมพัฒนาที่ดินได้คะแนนเฉลี่ย 96.25 ผลการประเมิน “ระดับคุณภาพ” และผลงานบรรลุตามค่าเป้าหมายของทุกองค์ประกอบ **(2) ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม** พบว่า ด้านเศรษฐกิจ คือ การอนุรักษ์ ปรับปรุง และฟื้นฟูดิน การใช้ที่ดินเหมาะสม กับศักยภาพของดิน ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำ ทำการเกษตรในช่วงแล้ง การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกษตรกร ส่งผลให้ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ผลผลิตมีคุณภาพดีขึ้น และจำหน่ายผลผลิตได้ ในราคาที่สูง ส่งผลให้รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือนในภาพรวม ทั้งประเทศเพิ่มขึ้น เป็น 74,483 บาท/ครัวเรือน/ปี ด้านสังคม คือ เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เกิดความภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ของดิน และด้านสิ่งแวดล้อม คือ จากการส่งเสริมเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร ปีละ 1 ล้านไร่ ทำให้เกษตรกรลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ 45.82 ส่งผลให้เกิด ความปลอดภัยด้านอาหารและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้กรมยังส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยลด การเผาเศษวัสดุทางการเกษตร และรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน ในพื้นที่เกษตรกรรม 75,193 ไร่ เพื่อ ป้องกันและลดปัญหาหมอกควันที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศในเขตพื้นที่ภาคเหนือ **(3) ด้านผู้รับบริการ และประชาชน** เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมและบริการด้านการพัฒนาที่ดิน 609,207 ราย ผลประเมิน พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่องานบริการของกรมพัฒนาที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 92.16 **(4) ด้านการลด ต้นทุน** จากนโยบายการประหยัดทรัพยากร เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการหลักและสนับสนุน ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลปรับปรุงกระบวนการ พัฒนาระบบ การเรียกใช้ข้อมูลผ่านแอปพลิเคชันไม่น้อยกว่า 9 แอปพลิเคชัน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดต้นทุน ลดระยะเวลา และขั้นตอน ส่งผลให้ต้นทุนจากการจัดซื้อวัสดุสำนักงานลดลงร้อยละ 7.7 และ

(5) ด้านการเป็นต้นแบบ กรมพัฒนาที่ดินได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก ระดับบุคคล ได้แก่ รางวัลเข็มพระพิรุณทองคำ และโล่ประกาศเชิดชูเกียรติมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และรางวัลศิษย์เก่าดีเด่นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระดับองค์กร ได้แก่ รางวัลเลิศรัฐ จากสำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน 5 รางวัล (สาขาบริการภาครัฐ 2 รางวัล และสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม 3 รางวัล) และรางวัลสนับสนุนนโยบายรัฐบาลตามโครงการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ 1 รางวัล จากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

◎ โปรแกรมข้อมูลครุภัณฑ์และสิ่งปลูกสร้างของกรมพัฒนาที่ดิน

หลักการและเหตุผล

กลุ่มบริหารสินทรัพย์ กองคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ควบคุมการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ครุภัณฑ์ในระบบ Online และสินทรัพย์ในระบบ GFMIS ของกรมพัฒนาที่ดิน พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไข/เปลี่ยนแปลง/ยกเลิก ข้อมูลในระบบครุภัณฑ์ Online และสินทรัพย์ในระบบ GFMIS ให้

หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการสินทรัพย์ของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กลุ่มบริหารสินทรัพย์ กองคลัง และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ร่วมมือกันพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลครุภัณฑ์และสิ่งปลูกสร้าง โดยมี 3 โปรแกรม ดังนี้

1. โปรแกรมระบบฐานข้อมูลครุภัณฑ์ Online เป็นโปรแกรมประยุกต์บนเครือข่าย Internet มีคุณสมบัติ ในด้านขอดูข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับทะเบียนทรัพย์สิน และทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ ระบบนี้ออกมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน สามารถเข้ามาเรียกดูข้อมูลได้ หรือสามารถค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้อย่างรวดเร็ว

2. โปรแกรมระบบบริหารครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ เป็นระบบที่มีการพัฒนาเพื่อใช้จัดเก็บฐานข้อมูลครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ ของกรมพัฒนาที่ดิน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้เป็นระเบียบระบบมาตรฐานเดียวกัน ผ่านทาง internet สามารถค้นหาข้อมูลได้สะดวก และรวดเร็ว (โดยปีงบประมาณ 2563 เป็นต้นไป ครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่า 10,000 บาท ถือเป็นครุภัณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ ตามแนวทางปฏิบัติที่กรมบัญชีกลางกำหนด)

3. โปรแกรมฐานข้อมูลสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ มีสิ่งปลูกสร้างหลายประเภทที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และสถานีพัฒนาที่ดิน ดังนั้น เราจึงพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูลและสิ่งปลูกสร้างขึ้นเพื่อรวบรวมและประมวลผลข้อมูลสิ่งปลูกสร้างของกรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้รับการบันทึกจากผู้ใช้งาน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดิน และสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตต่าง ๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้หน่วยงาน มีการจัดเก็บฐานข้อมูลครุภัณฑ์และสิ่งปลูกสร้างของกรมพัฒนาที่ดินให้เป็นระเบียบ และเป็นระบบภายในมาตรฐานเดียวกัน ผ่านทางระบบสารสนเทศของหน่วยงาน
2. เพื่ออำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน สามารถเข้ามาเรียกดูข้อมูล หรือสามารถค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้อย่างรวดเร็ว
3. เพื่อให้ผู้บริหาร กลุ่มตรวจสอบภายใน กลุ่มบริหารสินทรัพย์ กองคลัง และเจ้าหน้าที่พัสดุของหน่วยงาน สามารถติดตาม ตรวจสอบ ข้อมูลครุภัณฑ์และสิ่งปลูกสร้าง ผ่านทางระบบ internet ได้อย่าง Online Real Time

ผลสำเร็จของงาน

1. ทำให้การจักระบบควบคุมภายในสินทรัพย์ของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นแนวทางเดียวกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สามารถทำการค้นหาข้อมูลและพิมพ์รายงานเพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการตรวจสอบข้อมูล ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ชัดเจน
3. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารในการใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน ควบคุม ติดตามประเมินผล ตลอดจนการตัดสินใจ
4. ทำให้หน่วยงานมีความพร้อมและสามารถปรับตัวให้สนองตอบกับนโยบายการปฏิรูประบบราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การขยายผลต่อยอดการดำเนินงาน

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีการเปลี่ยนแปลง โยกย้ายเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบ่อยครั้ง จึงทำให้ไม่เข้าใจขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง กลุ่มบริหารสินทรัพย์ กองคลัง จึงสร้างกลุ่มไลน์ขึ้นเพื่อช่วยตอบปัญหาในภาพรวมและทำตัวอย่างมีภาพประกอบขั้นตอนการปฏิบัติงานใส่ไว้ในโน้ต เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปประยุกต์ใช้ และลดการตอบปัญหาที่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งปรับปรุงเว็บไซต์ของกองคลัง (กลุ่มบริหารสินทรัพย์) ให้มีข้อมูล ตัวอย่าง คู่มือ หนังสือเวียนและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาผู้ปฏิบัติงานไม่รับทราบข้อมูลข่าวสารหรือแนวทางการปฏิบัติงาน ผู้ที่มาปฏิบัติงานใหม่สามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

ส่วนที่ 4

รางวัลผลสัมฤทธิ์ของงาน และการเชิดชูเกียรติ

- ▶ บุคคลและหน่วยงานดีเด่น
- ▶ รางวัลจากหน่วยงานภายนอก
- ▶ การเชิดชูเกียรติ

รางวัลผลสัมฤทธิ์ของงาน

◆ บุคคลและหน่วยงานดีเด่น

➤ การวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำดีเด่น

ระดับกรมฯ		รางวัลชนะเลิศ	
นางสาวลดาวัลย์	นักฟ้อน	สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
ระดับเขต			
นายปรุพหิรีศ	มนปราณีต	สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
นายหนูจันทร์	ศิริสุวรรณ	สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2
นางสาวทองสวย	พบบุญ	สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3
นางสาวปัญญาพร	ตั้งศิริ	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4
นายศราวุธ	ศิริลักษณ์	สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
นายชรินทร์	ศิริแก้ว	สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6
นางสาวประภัสสร	เจริญไทย	สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7
นายบุญเดียว	บุญหมั่น	สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8
นางสาวจิราพร	ต่อปัญญา	สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
นางสาวสุภา	ออมจิตร	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
นางสาวลดาวัลย์	นักฟ้อน	สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
นางสาวสายใจ	หมื่นภักดี	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

➤ ผลงานการปลูกหญ้าแฝกดีเด่น ประเภทหน่วยงาน

รางวัลชนะเลิศ

สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4

ระดับเขต

สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2

สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4

สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

สถานีพัฒนาที่ดินน่าน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7

สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8

สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9

สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

➤ คลิปวิดีโอผลงานการปลูกหญ้าแฝกดีเด่น ประเภทหน่วยงาน

รางวัลชนะเลิศ

สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4

ระดับเขต

สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1

สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2

สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4

สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5

สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

สถานีพัฒนาที่ดินน่าน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7

สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8

สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9

สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10

สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

➤ **รางวัลการประกวดคลิปวิดีโอสั้น หัวข้อ“Stop Soil Erosion, Save our Future”**

คลิปวิดีโอสั้น เรื่อง เกษตรอินทรีย์

รางวัลชนะเลิศ	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6

คลิปวิดีโอสั้น เรื่อง การปรับปรุงบำรุงดิน

รางวัลชนะเลิศ	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

คลิปวิดีโอสั้น เรื่อง การอนุรักษ์ดินและน้ำ

รางวัลชนะเลิศ	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1	สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

➤ **รางวัลสื่อการเรียนรู้การสอนดีเด่น**

กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน

➤ **รางวัลหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน**

รางวัลชนะเลิศ

นายสุรียา	หงษ์ลอยวงษ์	สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4
	รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1		
นายนิวัฒน์	เนตรทองคำ	สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
	รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2		
นายขวัญชัย	แดงทอง	สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1
นายสุชาติ	เสนหา	สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2
นายเกียรติ	ประมูลศรี	สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3
นายประดิษฐ์	ศิริธรรมจักร	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
นายสุรัตน์	รุกขรัตน์	สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6
นางแสงจันทร์	ปิ่นแก้ว	สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7
นายสุนทร	สดใส	สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8
นางม้วน	เกิดผล	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
นายประทีน	อ่อนน้อย	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10
นายสุนทร	ทิพย์ภักดี	สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

➤ รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

สาขาบริการภาครัฐ ประเภทพัฒนาการบริการ

ระดับดีเด่น สถานีพัฒนาที่ดินสตูล สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
ผลงาน “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักอินทรีย์บนกระเบื้อง
ด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน”

ระดับดี สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8
ผลงาน “ลดการชะล้างพังทลายของดินด้วยนาขั้นบันได บ้านน้ำจวง
สู่การผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน”

สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

ประเภทรางวัล สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)

ระดับดี สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
ผลงาน “ฟื้นฟูปฐพี...เกษตรวิถีผสมผสาน”

ระดับดี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
ผลงาน “พลิกดินทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างสุขสู่ชุมชน”

ประเภทรางวัล ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

นายสุรียา สะมะแอ ผู้ใหญ่บ้านบาเลาะ
และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12
ผลงาน “พลิกดินทราย สร้างอาชีพ สร้างรายได้สร้างสุขสู่ชุมชน”

➤ รางวัลหน่วยงานต้นแบบที่ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใช้ได้บังคับบัญชาวิสัย และป้องกันมิให้ผู้ใช้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวิสัย

กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ หน่วยงานต้นแบบ รางวัล “ข้าราชการจิตสาธารณะ” ในหัวข้อกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการเสริมสร้างวินัยข้าราชการ โดย กรมพัฒนาที่ดินมีผู้บังคับบัญชาทุกระดับที่มี พฤติกรรมในการบริหารและการเป็นผู้นำที่เป็น ต้นแบบที่ดี กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติ ปฏิบัติตามระเบียบวินัย โดยสอดแทรกหัวข้อวิชาที่ เกี่ยวข้องไว้ใน การฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ตลอดจน ผู้ทำหน้าที่บริหาร

➤ รางวัลการสนับสนุนนโยบายรัฐบาลตามโครงการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ

วันที่ 30 ตุลาคม 2562 กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับ รางวัลการสนับสนุนนโยบายรัฐบาลตามโครงการ ยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ จากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในงาน Digital Government Awards 2019 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

งานบริการในปัจจุบันที่กรมพัฒนาที่ดิน ยกเลิกการเรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และ สำเนาทะเบียนบ้านในทุกจุดบริการของกรมพัฒนา ที่ดินทั่วประเทศ เช่น บริการผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์สารเร่ง

ซูเปอร์ พด. กล้าหญ้าแฝก เมล็ดพันธุ์เพื่อการพัฒนาที่ดิน แผนที่และข้อมูลทางแผนที่ วิเคราะห์ ตรวจสอบตัวอย่างดิน และขอแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

➤ รางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติและหมอดินอาสาดีเด่น

สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

นายสุรียา หงส์ลอยวงษ์

หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 5 ตำบลค่าน้ำสร้าง

อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4

◆ การเชิดชูเกียรติ

➤ ข้าราชการพลเรือนดีเด่น

นางกริยาภรณ์ เทพหัสติน ณ อรุณยา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ กองแผนงาน

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท Oklahoma City University

ผลงานดีเด่น

การมีส่วนผลักดันให้กรมพัฒนาที่ดิน ประสบความสำเร็จและมีบทบาทนำในเวทีระดับโลก ได้แก่ การเป็นประธานกลุ่มสมัชชาความร่วมมือดินแห่งเอเชีย (Asian Soil Partnership: ASP) ซึ่งประเทศไทยได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชีย 24 ประเทศ ให้ดำรงตำแหน่งประธานภูมิภาคตั้งแต่ปี 2558 – 2561 และต่อเนื่องในวาระที่ 2 ตั้งแต่ปี 2561 – 2564 และการประกาศให้วันที่ 5 ธันวาคมเป็นวันดินโลก ซึ่งทั้งสองผลงานเป็นการสะท้อนถึงความสำเร็จของประเทศไทยในเวทีระดับโลกในการเป็นประเทศผู้นำด้านการจัดการทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน

➤ **ข้าราชการพลเรือนดีเด่น**

นางสาวอริศรา พึ่งพา

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ผลงานดีเด่น

ร่วมเป็นทีมงานนำเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดินและระบบเครือข่ายของกรมพัฒนาที่ดินเข้าร่วม Thai CERT Government Monitoring System (ThaiCERT GMS) เพื่อเฝ้าระวังตรวจจับเหตุภัยคุกคามและความผิดปกติของการทำงานของ Internet ทำให้ภัยคุกคามจากการโจมตีเว็บไซต์ลดลงจาก 3,190 ครั้ง เหลือ 0 ครั้ง และเป็นทีมงานโครงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลประชาชนของส่วนราชการและ (Population Information Linkage Center) เพื่อบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ โดยนำข้อมูลหมอดินอาสาที่จัดเก็บข้อมูลประจำตัวประชาชน 13 หลัก

ส่วนที่ 5

ปฏิทินกิจกรรม

กรมพัฒนาที่ดิน

- ▶ ปฏิทินกิจกรรมกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ปฏิทินกิจกรรมกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

๑ ตุลาคม 2561

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
12	พิธีบำเพ็ญกุศลเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต 13 ตุลาคม	สวนหย่อมตัวยู กรมพัฒนาที่ดิน
13	พิธีวางพวงมาลาเพื่อร่วมถวายสักการะและถวายบังคมน้อมรำลึก เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร	ท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร

๑ พฤศจิกายน 2561

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
10	พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน	วัดมณีบรรพต ตำบลระแหง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

◎ ธันวาคม 2561

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
5-7	มหกรรมวันดินโลก ปี 2561 จัดขึ้นภายใต้หัวข้อ “Be the Solution to Soil Pollution” “ร่วมคิด ร่วมทำแต่วันนี้ เพื่อปลูกฟ้าไร่ล่มพิษ” 5 ธันวาคม 2561 - เปิดงานมหกรรมวันดินโลก ปี 2561 - การสัมมนานานาชาติหัวข้อ “Sufficiency Economy Philosophy : Path to SDGs” - มอบรางวัล King Bhumibol World Soil Day Award 2561 6 ธันวาคม 2561 - นิทรรศการ หัวข้อ “น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน ดินชีวิตให้แก่ดินคือความสุขให้แก่เรา” - การประกวดวาดภาพระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา 7 ธันวาคม 2561 - พิธีเฉลิมฉลองวันดินโลกภาคพระพุทธศาสนา เจ้าพระคุณสมเด็จ พระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จทรงเป็นประธาน	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดปทุมธานี
6	พิธีเปิดศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย (Center of Excellence on Soil Research in Asia : CESRA)	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
9	กิจกรรมปั่นจักรยาน "Bike อุ่นไอรัก"	เส้นทางพระลาน พระราชวังดุสิต – สวนสุขภาพลัดโพธิ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
15	กิจกรรมจิตอาสาเดินรณรงค์ คน รัก คลอง ไม่ทิ้ง ไม่เท ทุ่มทำความดี ตามเส้นทางเลียบบคลองเปรมประชากร	วัดเบญจมบพิตร ดุสิตวนาราม กรุงเทพมหานคร

◎ มกราคม 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
3	พิธีทำบุญตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2562	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร
4	ทำบุญตักบาตรเนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่	กรมพัฒนาที่ดิน
17	งาน อุ่นไอรัก คลายความหนาว สายน้ำแห่งรัตนโกสินทร์	พระลานพระราชวังดุสิต และสนามเสือป่า

◎ กุมภาพันธ์ 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
14	พิธีประกาศขับเคลื่อนกิจกรรมลดและคัดแยกขยะมูลฝอย กรมพัฒนาที่ดิน ใสสะอาด ไร้ถุงพลาสติก	ลานตั่วยู กรมพัฒนาที่ดิน
25	การบรรยายพิเศษ เรื่อง สถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทย	สถาบันวิชาการป้องกัน ประเทศ (สปท.)
27	การประชุมมอบนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนงาน แก่บุคลากรกรมพัฒนาที่ดิน	ห้องประชุม กรมพัฒนาที่ดิน ชั้น 2 อาคาร 6 ชั้น

◎ มีนาคม 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
21	การประชุมทบทวนทิศทาง กรมพัฒนาที่ดิน ในช่วงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)	ห้องประชุม กรมพัฒนาที่ดิน ชั้น 2 อาคาร 6 ชั้น

◎ เมษายน 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
1	งานวันสถาปนากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องในโอกาสครบรอบ 127 ปี	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กรุงเทพมหานคร
9	พิธีรดน้ำ และขอพรผู้ใหญ่ เนื่องในเทศกาลสงกรานต์	สวนหย่อมตั่วยู กรมพัฒนาที่ดิน
11	พิธีรดน้ำขอพรเนื่องในเทศกาลวันสงกรานต์ ประจำปี 2562	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กรุงเทพมหานคร
27	งานมหกรรมเกษตรอินทรีย์ ปี 2562 "เกษตรอินทรีย์ ดินดีวิถีไทย อาหารปลอดภัยสู่การเกษตรยั่งยืน"	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดิน และน้ำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา
28	พิธีเปิดงาน "CESRA Country Road Run" เพื่อสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาค เอเชีย (CESRA) ในการสร้างและขยายเครือข่าย	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดิน และน้ำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา

◎ พฤษภาคม 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
4	เข้าร่วมเผ้าทูลละอองธุลีพระบาทในการเสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก	บริเวณหน้ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร
5	เข้าเผ้าทูลละอองธุลีพระบาทในการพระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก	พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
9	เฝ้ารับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพิธีมณฑลท้องสนามหลวง ในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปีพุทธศักราช 2562	สนามหลวง กรุงเทพมหานคร
23-24	วันสถาปนากรมพัฒนาที่ดิน ครบรอบ 56 ปี ภายใต้ชื่องาน “ฟื้นฟูปุฐพี 56 ปี กรมพัฒนาที่ดิน” กิจกรรม - การเปิดบ้าน “เยือนเหย้าชาวดิน” - มอบรางวัลผลงานดีเด่น - มอบทุนการศึกษามูลนิธิพัฒนาที่ดินสงเคราะห์ และทุนการศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์กรมพัฒนาที่ดิน จำกัด - Kick off เปิดตัวบัตรดินดี (ID Din Dee) เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก - นิทรรศการภารกิจของกรมพัฒนาที่ดินในด้านต่าง ๆ - การเสวนา การระดมสมอง/เสวนากลุ่มย่อย - การแข่งขันโต้วาทีเชิงวิชาการ - การบรรยายพิเศษโดยวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ - การประกวด “LDD's Got Talent” - กิจกรรมบรรยายพิเศษและเสวนาวิชาการ เรื่อง หยุดการชะล้างพังทลายของดิน ทำมาหากินได้ยั่งยืน Stop Soil Erosion, Save Our Future - การระดมสมอง/การเสวนากลุ่มย่อย แลกเปลี่ยนเรียนรู้	กรมพัฒนาที่ดิน

◎ มิถุนายน 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
3	พิธีทำบุญตักบาตร เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ประจำปีพุทธศักราช 2562	พระบรมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร
13	พิธีถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	ห้องประชุม กรมพัฒนาที่ดิน 801 ชั้น 8 อาคาร 8 ชั้น
17	วันแห่งการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายโลก (World Day to Combat Desertification) สำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ ได้กำหนดหัวข้อของการรณรงค์ เรื่อง “Let’s grow the future together”	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

◎ กรกฎาคม 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
12	ประชุมวิชาการดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 7	โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชา ออร์คิด จังหวัดขอนแก่น
22	พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน	ห้องสนามหลวง
31	พิธีเปิดงานโครงการเกษตรวิชญาเฉลิมพระเกียรติ ฯ	โครงการเกษตรวิชญา บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่

◎ สิงหาคม 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
2	พิธีเปิดโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	หอประชุม อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
18-20	การประชุมวิชาการกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2562 ในหัวข้อ “ฟื้นฟูปุฐพี ด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน”	โรงแรมเดอะกรีนเนอรี่ รีสอร์ท เขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

◎ กันยายน 2562

วันที่	กิจกรรม	สถานที่
23	โครงการ จิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วยเหลือ ฟื้นฟู ดูแลเกษตรกรผู้ประสบภัย”	บริเวณโดมด้านหน้า หอประชุมวิถีสาน ศาลากลางจังหวัดยโสธร

ส่วนที่ 6

ทิศทางการดำเนินงาน

กรมพัฒนาที่ดิน

- ▲ แผนยุทธศาสตร์กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2560 - 2564
 - ▲ การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และสร้างความปรองดองของกรมพัฒนาที่ดิน

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
<https://bit.ly/2WJO22o> หรือ QR CODE

วิสัยทัศน์

“พัฒนาที่ดินให้สมบูรณ์ เพิ่มพูนผลผลิต
ในทิศทางการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม”

พันธกิจ

สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ด้านการพัฒนาที่ดิน และส่งเสริมการมีส่วนร่วม
การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาตาม
แนวพระราชดำริ

เสริมสร้างพัฒนางานวิจัยด้านการพัฒนาที่ดิน
และส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
ให้เกิดเป็นรูปธรรมเชิงนวัตกรรม สามารถนำไป
ถ่ายทอดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกร

พัฒนาหมอดินอาสา เกษตรกร
ยุวเกษตรกร หมอดินน้อย
และกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรให้
มีความรู้ ความเข้าใจด้านการ
พัฒนาที่ดิน สามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ได้ตามแนว
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็น
รากฐานในการดำรงชีวิต และ
ยกระดับศักยภาพชุมชนให้
เข้มแข็ง

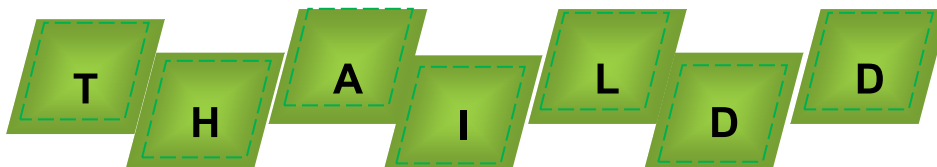

พัฒนาองค์กรเพื่อ
เป็นองค์กรที่เป็นเลิศ
ด้านการพัฒนาที่ดิน

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการพัฒนาที่ดิน
โดยการอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟูปรับปรุง
บำรุงดิน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทาง
การเกษตร และสามารถประโยชน์ที่ดินได้
อย่างยั่งยืน

ค่านิยมองค์กร (Share Value)

ระดับบุคคล (Individual)

T : Trust คนในองค์กรเกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจซึ่งกันและกันในทุกระดับ

H : Happiness คนในองค์กรทำงานอย่างมีความสุข

A : Accomplishment คนในองค์กรทำงานได้ประสบผลสำเร็จ

I : Integration คนในองค์กรมีการบูรณาการงานร่วมกัน

ระดับองค์กร (Organization)

L : Learning เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างไม่สิ้นสุด

D : Developing เป็นองค์กรแห่งการพัฒนาตลอดเวลา

D : Delighting เป็นองค์กรแห่งความปิติยินดี

การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และสร้างความปรองดองของกรมพัฒนาที่ดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน โดยได้มีกฤษฎีกาพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นแนวทางวิธีการจัดทำแผนและขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เป็นฐานสำหรับการบรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ให้มีการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ (4 ธันวาคม 2560) ดังนี้

ปี 2562 กรมพัฒนาที่ดินมีการทบทวน และปรับบทบาทภารกิจให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศทุกมิติและแผนปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจให้เกิดความมั่นคง ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาภาคการเกษตรของไทยสู่เกษตร 4.0 เป็นประเด็นหลักในการพัฒนาระบบราชการไทยที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานที่ตอบสนองความท้าทายและการเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างนวัตกรรมที่มุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชน รวมทั้งต้องสามารถบูรณาการติดตาม และแก้ไขปัญหาได้ในทุกระดับ

จึงกำหนดทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดินสู่เกษตร 4.0 ให้มีการผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการผลิตด้วยแนวคิดเกษตรอัจฉริยะ (SMART Agriculture) มาเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสังคมเกษตรกรรมดั้งเดิมไปสู่สังคมเกษตรกรรมสมัยใหม่หรือเกษตร 4.0 มีเป้าหมายสำคัญสูงสุด (Ultimate Goal) คือ “เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ยั่งยืนบนพื้นฐานการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” โดยมีกลไกการขับเคลื่อนการบริหารงาน 3 ด้าน คือ

1. การวางแผนและบริหารดำเนินงานตามภารกิจของกรมฯ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนจากหน่วยงานสนับสนุน (Back Office) ประกอบด้วย **SMART LDD** เป็นการพัฒนาระบบราชการ 4.0 การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และมีธรรมาภิบาล **SMART Growth Planning** เป็นการบริหารแผนงานและยุทธศาสตร์เชิงผลสัมฤทธิ์ บริหารงบประมาณ ตรวจสอบติดตามและสร้างความสำเร็จ **SMART Officer** เป็นการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล พัฒนาบุคลากรให้ทำงานแบบมืออาชีพและวางแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับภาระงาน **SMART Office** เป็นการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล และ **SMART Farmer** เป็นการพัฒนาเครือข่ายหมอดินอาสาและเกษตรกร

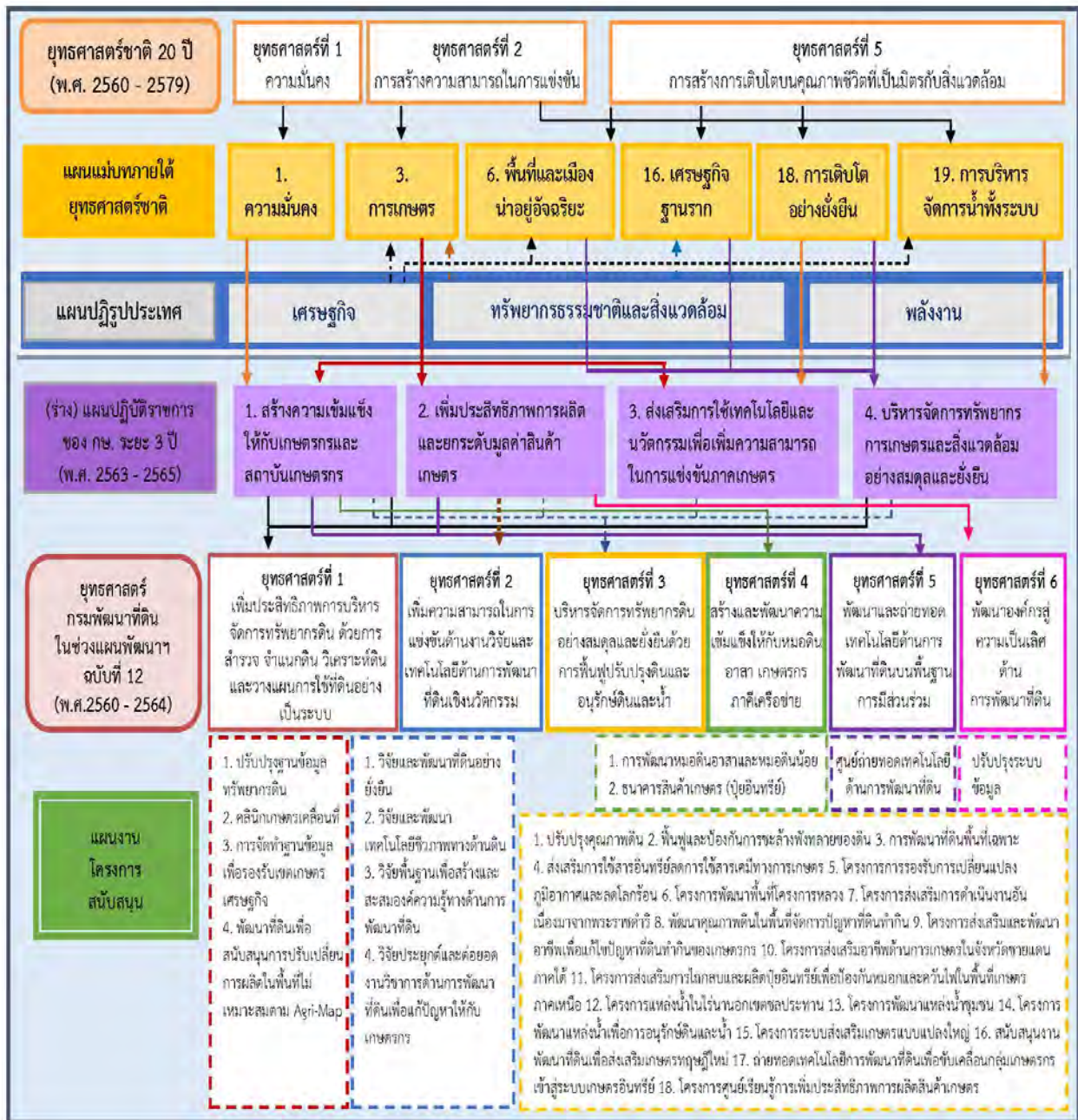

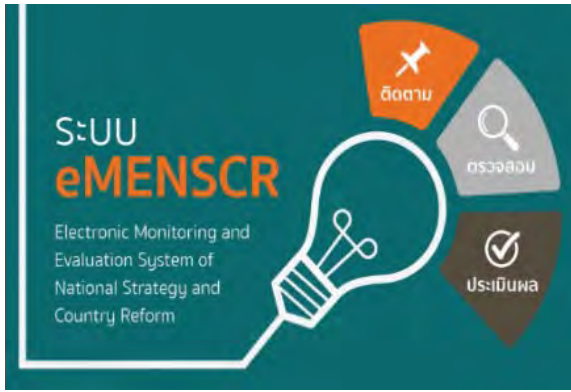
2. การพัฒนางานวิชาการ งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน ประกอบด้วยการพัฒนาฐานข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการใช้ที่ดินระดับชาติ ระดับจังหวัดจนถึงระดับตำบล โดยมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทางการจัดการดินให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่ซึ่งเทคโนโลยีการจัดการดินและน้ำได้ผ่านการคิดค้นจากการพัฒนา งานการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ และการพัฒนาข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล และแอปพลิเคชัน เพื่อเพิ่มช่องทางการรับรู้ให้กับเกษตรกรสำหรับนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการ พัฒนาพื้นที่เกษตรได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

3. การขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ดินเชิงบูรณาการในระดับพื้นที่ เป็นการนำนโยบายและ แผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ จากแนวคิดการบูรณาการเชิงพื้นที่และการมีส่วนร่วมของ เกษตรกรประกอบด้วย การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) โดยมีการปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่สำหรับการบริหารจัดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมให้สามารถผลิตพืชได้ตามความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยบูรณาการ จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่และความต้องการ ของเกษตรกร การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำเชิงบูรณาการเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินเป็นรูปแบบการบริหารจัดการลุ่มน้ำเชิงระบบ ครอบคลุมทุกมิติแบบองค์รวม โดยกำหนดทิศทางจากสภาพปัญหาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้กับกลุ่มเกษตรกร พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่ การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) จัดทำเขตเกษตรอินทรีย์ (Organic Zoning) และสนับสนุนการขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ (SMART Agriculture) ด้วยการพัฒนาฐานข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลและแอปพลิเคชันเพื่อถ่ายทอดให้กับเกษตรกรสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

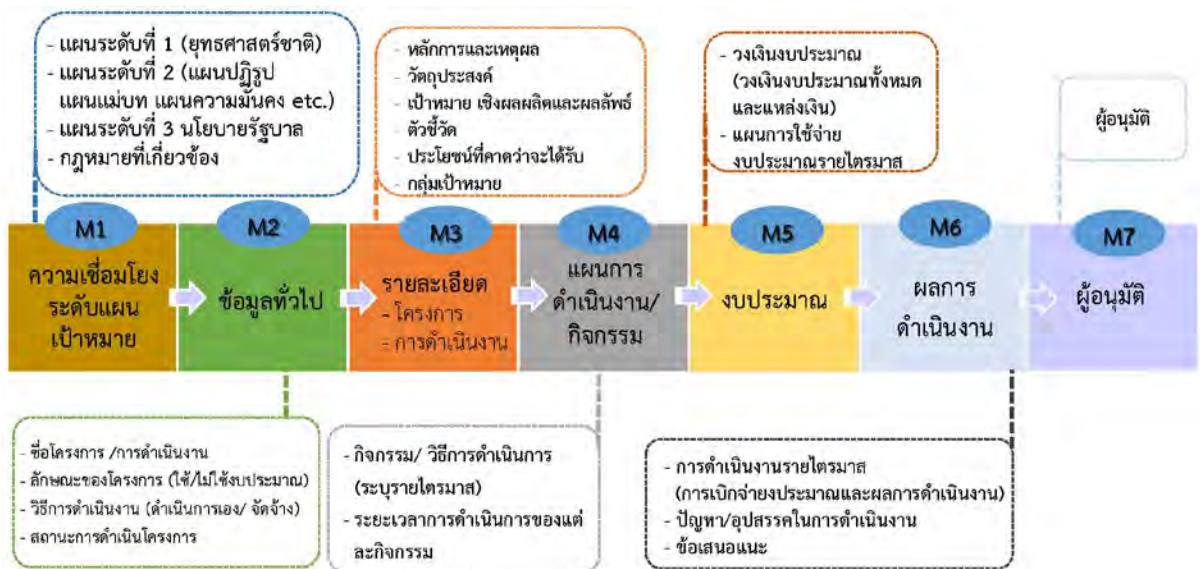
กรมพัฒนาที่ดินมีการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการสู่การปฏิบัติ โดยการกำหนดรูปแบบ การเชื่อมโยงเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแผนงาน โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 30 โครงการ มีการสอดรับในการขับเคลื่อนเพื่อสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ จำนวน 6 แผนแม่บท ซึ่งทั้งหมดจะสะท้อนเป้าหมายในการ พัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ ดังภาพ

ระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 กำหนดการรายงานผลการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ ด้วยระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform : eMENSER)

องค์ประกอบ ระบบ eMENSER

การรายงานผลการดำเนินงาน ต้องรายงานผลการดำเนินการ ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเข้าระบบให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วันหลังสิ้นไตรมาส

ขั้นตอนการดำเนินการระบบ eMENSER

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวเบญจพร	ชาครานนท์	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นางสาวภัทราภรณ์	โสเจยยะ	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านบริหาร
นายสถาพร	ใจอารีย์	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านวิชาการ
นายถวิล	มั่งนุ้ย	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านปฏิบัติการ

คณะบรรณาธิการ

นางสาวพรรณพิศ	บ่วงนาวา	นางอรอุมา	สรรพสิทธิ์โยธิน
นางกริยาภรณ์	เทพหัตดิน ฅ อยุธยา	นางสาวสุนันท์	ไวยพาลี
นายวิศิษฐ์	งามสม	นางสาวพยัตติกา	พลสระคู
นายปรเมศร์	ชะดี	นางสาววิไลพร	น้อยบุรี
นางสุมลมาลย์	จงดี	นางเพ็ญศรี	กลางทัพ
นางสาวมณฑิรา	พฤษภกัณมาศ	นางสาวธัมมัญลักษณ์	เสื่อคง
นายกฤษฏา	ทัศนานุกุลกิจ	นางสาววารุณี	ก้อนทอง
นางสาวกุลนรี	ถนอมสุข	นางสาวจันจิรา	สุทะธง
นายธีรทรัพย์	ดุสิต	นายกีรติกร	ฤทธิเกียรติ
นายภัทร	ฤทธิพริ้ง	นางสาวสิริกุล	ศิริพรกุลทรัพย์
นางสาวสุมาลี	อัสเจตนะ	นางสาวศรีมณี	นิลพิทักษ์
นายทัศนพล	บุญสังข์		

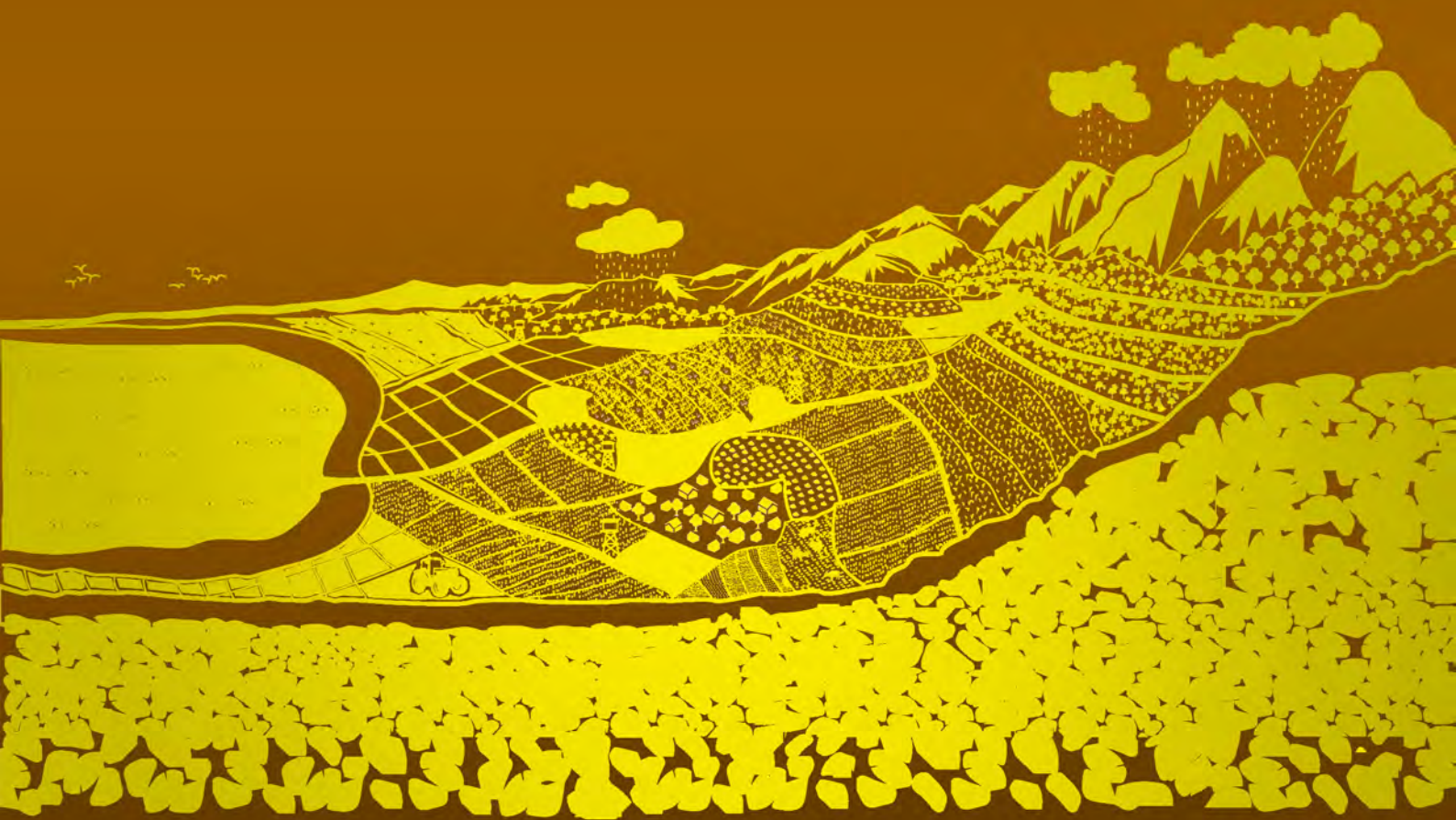
ช่างภาพ

นายกฤษชภณ	วัฒนานุกิจ
นางสาวจรินทร์พี	พุกชาญคำ

ออกแบบ

นายณัฐพล	ทรงศิริเลิศ
----------	-------------

จัดทำโดย :
กองแผนงาน
กรมพัฒนาที่ดิน

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th